

Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2015

**Vlaamse
overheid**

Colofon

Samenstelling:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Productcoördinatie en eindredactie:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Verantwoordelijke uitgever:

Johan Dhondt, voorzitter college van regeringscommissarissen
Generaal Jacqueslaan 139, 1050 Brussel

Grafische vormgeving:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Afdeling Informatie en Communicatie
Yasmina Yahiaoui

Drukwerk:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming: Copycenter

Wettelijk depot:

D/2016/3241/250

Copyright:

Niets uit deze publicatie mag worden gekopieerd of op een andere wijze worden verspreid zonder bronvermelding.

Inhoud

Inleiding

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat	6
1.1 Samenstelling van het regeringscommissariaat	6
1.2 Het College van regeringscommissarissen	6
2 Het toezicht	7
2.1 Visie en ambtsbevoegdheid.....	7
2.2 Essentie van het toezicht	7
2.3 Concrete invulling van deze taak	7
2.4 Adviezen en standpunten	8
2.4.1 De regeringscommissarissen	8
2.4.2 Het College van regeringscommissarissen	25
2.5 Bijzondere opdrachten, bijzondere controletaken en thematische onderzoeken	28
2.5.1 De regeringscommissarissen	28
2.5.2 Het College van regeringscommissarissen	32
3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid	33
3.1 Adviezen	33
3.1.1 Regelgeving (algemeen)	33
3.1.2 Onderwijsdecreet XXV	34
3.1.3 BVR single audit	34
3.1.4 Betaalsysteem	34
3.2 Parlementaire vragen	34
3.2.1 Vlaamse administratie - Regeringsafgevaardigden	34
3.2.2 Hoger Onderwijs - Besteding werkingsmiddelen aan reclame	35
3.2.3 Hoger Onderwijs - Financiële reserves	35
3.2.4 Obligatie-uitgifte	35
3.3 Sectoranalyse	35
4 Optimalisering van de dienstverlening via vereenvoudiging en planlastvermindering	36
4.1 BVR single audit	36
4.2 80(85)/20(15)-norm (zie ook de punten 2.4.2.3.1 en 7.4)	36
4.3 Beleidsplan studentenvoorzieningen	36
4.4 School of Arts.....	37
5 Beroepen en klachten	37
5.1 Beroepen	37
5.2 Klachten	37
6 Personeel en budget	39
6.1 Personeel	39
6.1.1 Personeelsbezetting op 31-12-2015	39
6.1.2 Personeelsbewegingen in 2015	39
6.2 Budget	39
7 Interne werking	40
7.1 Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2014	40
7.2 Wijzigingen in het toezichtgebied	40
7.3 Nieuwe huisstijl	40
7.4 Gestructureerde samenwerking	41
7.5 Diversiteit	41
7.6 Vormings- en teambuildingsactiviteiten	41
7.6.1 Vorming	41
7.6.2 Teambuilding	42
Bijlage	43

Inleiding

Artikel IV.122 (4de lid, 3°) van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013 (hierna CHO genoemd) bepaalt o.m. dat het College van regeringscommissarissen jaarlijks verslag moet uitbrengen aan de Vlaamse Regering over de werkzaamheden van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten. De voorliggende editie heeft betrekking op het jaar 2015.

Ook in 2015 bleef het verzorgen van de continuïteit van het toezicht (het adviseren van begrotingen en jaarrekeningen, het voorbereiden en het bijwonen van en participeren aan talrijke bestuursvergaderingen en het onderzoeken en oplossen van probleemdoSSIERS) de corebusiness van de regeringscommissarissen en hun diensten.

Daarnaast zag het College van regeringscommissarissen een maanden- zo niet jarenlange inzet m.b.t. de realisatie van het single-auditprincipe in het hoger onderwijs beloond en bekroond met de goedkeuring op 9 oktober 2015 van het BVR betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap (BS 12-11-2015). Er werd dan ook nog in hetzelfde jaar 2015 een aanvang genomen met de implementatie van dit BVR.

In het eerste hoofdstuk van dit verslag wordt het regeringscommissariaat en het College van regeringscommissarissen kort gesitueerd. Hoofdstuk 2 zoomt in op het toezicht en geeft een opsomming van een aantal belangrijke adviezen en standpunten die de regeringscommissarissen het voorbije jaar zowel individueel als in collegeverband hebben geformuleerd. Het hoofdstuk bevat tevens een overzicht van de belangrijkste ad-hoCtaken en thematische onderzoeken die werden uitgevoerd. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de specifieke bijdragen van de commissarissen m.b.t. de realisatie en uitvoering van het beleid. De optimalisering van de dienstverlening (vereenvoudiging en initiatieven tot vermindering van de planlast) staat centraal in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 heeft het over beroepen en klachten. De laatste twee hoofdstukken hebben betrekking op het regeringscommissariaat zelf en gaan respectievelijk over het personeel, het budget en de eigen interne werking.

Ik wens iedereen uitdrukkelijk te bedanken die een bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van dit rapport.

Johan Dhondt

Voorzitter College van regeringscommissarissen bij het hoger onderwijs

Brussel, september 2015

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat

1.1 Samenstelling van het regeringcommissariaat

De controle of het toezicht op het hoger onderwijs vormt een dienstverleningspakket met een vrij autonoom statuut binnen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (hierna AHOVOKS genoemd)¹. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de commissarissen van de Vlaamse Regering. Hun takenpakket vindt zijn basis in Titel 4. Toezicht, van de CHO. De regeringcommissarissen waken erover dat de hogeschool-, universiteits- en associatiebesturen geen beslissingen nemen die strijdig zijn met de wetgeving of die het financieel evenwicht van de instellingen in gevaar zouden brengen.

Er zijn 7 regeringcommissarissen, 4 voor de universiteiten (en associaties) en 3 voor de hogescho-

len. Hun respectieve diensten zijn verspreid over 6 vestigingsplaatsen. Er zijn commissariaten bij de universiteiten in Brussel, Gent en Antwerpen², en commissariaten bij de hogescholen in Gent en Mechelen. De vestiging in Leuven huisvest zowel een commissariaat bij de universiteiten als één bij de hogescholen.

Als bijlage vindt de lezer een overzicht van de coördinaten + toezichtsentiteiten van de verschillende commissariaten op 31 december 2015.

Website van het regeringcommissariaat:
www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat.

1.2 Het college van regeringcommissarissen

De 7 regeringcommissarissen vormen samen het College van regeringcommissarissen. Het voorzitterschap van het College wordt waargenomen volgens een beurtrol, afwisselend door één van de regeringcommissarissen bij de hogescholen en door één van de regeringcommissarissen bij de universiteiten. De duur van het voorzitterschap bedraagt twee jaar, maar het College kan beslissen om deze termijn te hernieuwen³. Het College heeft eind 2012 gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Het voorzitterschap van de heer Johan Dhondt, dat reeds liep vanaf 1-1-2011, werd op 1-1-2013 voor de duur van twee jaar verlengd. Op de vergadering van 16 oktober 2014 heeft het College unaniem beslist om het mandaat van de heer Dhondt per 1-1-2015 nogmaals met twee jaar te verlengen, en dit ter wille van de continuïteit.

Decretaal is bepaald dat er jaarlijks minstens 6 colleges van regeringcommissarissen gehouden moeten worden. In 2015 vonden er 6 formele collegevergaderingen plaats. Voor deze vergaderingen waaraan de voorzitter, de 6 overige regeringcommissarissen en de secretaris uiteraard deelnemen,

worden er ook afgevaardigden van de diensten van de Vlaamse overheid die bevoegd zijn voor het hoger onderwijs en van de Vlaamse minister, bevoegd voor het hoger onderwijs, uitgenodigd. Daarnaast is het College ook informeel bijeengekomen; dit zijn dan enkel de regeringcommissarissen en de secretaris.

Er waren in 2015 op regelmatige basis ook informele vergaderingen of andere vormen van informeel contact van hetzij de regeringcommissarissen bij de universiteiten, hetzij de regeringcommissarissen bij de hogescholen, meestal veeleer technisch van aard, specifiek voor de eigen sector en/of in voorbereiding van formele bijeenkomsten.

Sinds mei 2015 worden de meeste formele colleges eveneens voorafgaan door een kort informeel overlegmoment waarop het aansluitend formeel college wordt voorbereid en waarop interne bestuursaangelegenheden worden besproken.

¹ AHOVOKS is sinds 1 juli 2015 de opvolger en het resultaat van een fusie tussen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) en het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV).

² De Universiteit Antwerpen en de Universiteit Hasselt hebben dezelfde regeringcommissaris die in de vestiging Antwerpen resideert.

³ Artikel IV.122 van de CHO.

2 Het toezicht

2.1 Visie en ambtsbevoegdheid

Het toezicht van de regeringscommissaris in het hoger onderwijs is gestoeld op het principe van het algemeen toezicht. Het single-auditprincipe wordt in dit algemeen toezicht geïntegreerd. Efficiëntie, slagkracht en de beperking van de planlast voor de gecontroleerde en de controlerende door permanente aandacht voor vereenvoudiging staan

daarbij centraal.

Dit betekent niet dat het bijzonder toezicht volledig uit het takenpakket van de regeringscommissaris verdwenen is, maar het aantal aangelegenheden dat er aan onderworpen is, neemt stelselmatig af.

2.2 Essentie van het toezicht

Het toezicht van de regeringscommissarissen kan gevat worden in de volgende twee kerngedachten:

- Erop toezien dat de hogeronderwijsentiteit geen enkele beslissing neemt die strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde.
- Erop toezien dat de hogeronderwijsentiteit

geen enkele beslissing neemt die het financieel evenwicht van de entiteit in gevaar brengt.

Regelgeving: CHO, artt. IV.99 en IV.110.

Het College van regeringscommissarissen heeft als specifieke rol het toezicht te coördineren en erover te rapporteren.

Regelgeving: CHO, art. IV.122.

2.3 Concrete invulling van deze taak

Dit gebeurt o.m. via dagdagelijkse controles, het vervullen van ad-hoc opdrachten voor minister, kabinet en administratie en het beantwoorden van parlementaire vragen.

Daartoe worden alle relevante bestuursstukken gelezen en geanalyseerd, en desgevallend van commentaar voorzien. Bestuursvergaderingen worden zoveel mogelijk bijgewoond. Er wordt door de regeringscommissarissen, ieder voor de hem of haar toegewezen hogeronderwijsentiteiten, een analyse opgesteld en een advies verleend bij de begrotingen en jaarrekeningen. Deze adviezen worden eenmaal per jaar uitgebracht. Ook bij een begrotingswijziging wordt er meestal een kort advies opgemaakt. Deze adviezen behandelen de rekenkundige correctheid van de cijfers, hun samenhang, de regelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven en het financiële evenwicht. Dit toezicht beoogt het bevorderen van een gezonde financiële situatie bij de hogeronderwijsinstellingen en het bewaken van de continuïteit ervan zonder de autonomie van de instelling aan te tasten. Daarnaast wordt er advies verleend bij allerlei pro-

bleemdossiers die kaderen in het hierboven aangehaalde toezicht.

Uiteraard nemen de regeringscommissarissen ook zelf initiatieven in het kader van de hun decretaal toegewezen toezichtopdracht. Ten slotte worden er ook klachten behandeld. In bepaalde gevallen kan dit nog binnen de decretaal voorziene beroepstermijnen. Wanneer dit niet meer mogelijk is, wordt de procedure zoals vastgelegd in de praktische leidraad klachtenbehandeling, goedgekeurd door het College van regeringscommissarissen op 19 juni 2014, toegepast.

Overeenkomstig de door hen uitgetekende visie hebben de regeringscommissarissen zich de jongste drie jaar in het bijzonder ingespannen om tot een formele invulling van het single-audit-principe te komen. Hiertoe namen zij het voortouw bij het opstellen van een ontwerp-BVR betreffende controle en single audit (universiteiten en hogescholen). Op 9 oktober 2015 werd het BVR goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Over al deze aangelegenheden wordt regelmatig gerapporteerd aan de minister, het kabinet en de administratie, hetzij individueel, hetzij via overleg op het College van regeringscommissarissen of ad-hocvergaderingen.

Het College zorgt voor een coherente interpretatie van de regelgeving bij dit toezicht en is belast met de coördinatie van de werkzaamheden van de regeringscommissarissen. Dit betekent o.m. dat bij overkoepelende vragen of taken het College het voortouw neemt en er ook vanuit het voorzitterschap wordt gecommuniceerd.

Daarnaast wordt in de schoot van het College jaarlijks een rapport gemaakt over de financiële toestand van de universiteiten, hogescholen en associaties en over de evolutie van het personeelsbestand van universiteiten en hogescholen, maar ook één over de werkzaamheden van de commissarissen zelf.

2.4 Adviezen en standpunten

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste adviezen en standpunten van de regeringscommissarissen in 2015, hetzij individueel of met meerdere

2.4.1 De regeringscommissarissen

2.4.1.1 Algemeen

2.4.1.1.1 E-mailprocedure bij interne besluitvorming

Het gebruik van de e-mailprocedure bij de interne besluitvorming van een instelling is slechts toegelaten op voorwaarde dat de statuten en de eventuele uitvoeringsreglementen hierin uitdrukkelijk voorzien.

De regeringscommissaris kan als bevoegde overheid op grond van artikel IV.35, eerste en tweede lid, van de CHO te allen tijde een onwettige han-

2.4.1.1.2 Financiële aangelegenheden

Er is een substantieel onderscheid tussen de "opheffing" van een beslissing enerzijds en "intrekking" ervan anderzijds.

Bij de intrekking van een beslissing wordt deze re-

Belangrijkste regelgeving:

- **CHO. Titel 3. Financiering van andere instellingen van hoger onderwijs en onderzoek**
Hoofdstuk 3. Evangelische Theologische Faculteit en Faculteit Protestantse Godgeleerdheid (art. III. 114. § 6).
- **CHO. Titel 4. Toezicht.**
Hoofdstuk 1. Toezicht op de universiteiten (art. IV.95-105).
Hoofdstuk 2. Toezicht op de hogescholen (art. IV.106-116).
Hoofdstuk 3. Toezicht op de associaties (art. IV.118-120).
Hoofdstuk 4. Toezicht op sommige instellingen voor postinitieel onderwijs (art. IV.121).
Hoofdstuk 5. College van regeringscommissarissen (art. IV.122).
- **BVR van 26-3-2004 inzake de organisatie van het toezicht op de associaties in het hoger onderwijs.**

commissarissen hetzij als voltallig College van regeringscommissarissen.

deling of toestand vaststellen, vervolgens die onwettige handeling of toestand meedelen aan de universiteit in kwestie met het oog op een rechtzetting binnen een redelijke termijn en, ten slotte, wanneer de universiteit zou nalaten of weigeren dat te doen, zulks signaleren aan de Vlaamse Regering, die desgevallend financieel sanctionerend vermag op te treden.

troactief uit het rechtsverkeer weggenomen, alsof zij nooit zou hebben bestaan. De opheffing, daarentegen, heeft slechts gevolgen vanaf die opheffing of, met andere woorden, voor de toekomst. De rechtsgevolgen van de opgeheven beslissing voor het verleden blijven dus bestaan.

2.4.1.1.3 Cassatieprocedure Raad van State

Een hogeronderwijsinstelling beslist een bepaalde advocaat de machtiging te geven om de belangen van de instelling te verdedigen in een cassatieprocedure bij de Raad van State.

Voorafgaand aan een dergelijke beslissing moet er evenwel door het bevoegde orgaan een uitdrukkelijke beslissing worden genomen houdende het

instellen van een cassatieberoep bij de Raad van State.

Niets verzet er zich nochtans tegen dat beide beslissingen terzelfder tijd worden genomen, middels een zogenaamde "dringende beslissing", op voorwaarde uiteraard dat de concrete omstandigheden daartoe ten minste aanleiding geven.

2.4.1.1.4 Toezicht in de toekomst

Een onderzoek naar hoe het toezicht op universiteiten moet worden opgevat en hoe het in Europa en de V.S. plaats vindt, maakte deel uit van een nieuw opgestart onderzoek, in het verlengde van

de Aanbevelingen voor Goed Bestuur, document dat vanuit een regeringscommissariaat voordien al was geschreven en aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

2.4.1.1.5 Toezicht - single audit

Onder voorzitterschap van de bevoegde regeringscommissaris werden aan de hogeronderwijsinstellingen samenkomsten georganiseerd met alle betrokken actoren om het BVR single audit te implementeren. Er werd een stand van zaken opgemaakt met de onderscheiden bevoegdheden van alle actoren en akte genomen van mogelijke overlappingsen die dienen vermeden te worden. In overleg met de Vlaamse dienst Financiën en Begro-

ting werd ook een controlekalender opgesteld en wordt werk gemaakt van een permanent dossier. Er zullen ook vormingssessies georganiseerd worden omtrent risicoanalyse en risicomanagement.

Een regeringscommissaris heeft de wettelijke grond onderzocht en een aansluitend advies geschreven. Over de auditprocedures van een publiekrechtelijke universiteit werd afzonderlijk overleg gevoerd.

2.4.1.1.6 Toezicht op de associaties - termijnregeling

Het is correct dat de CHO zelf in geen termijnregeling voorziet met betrekking tot de uitoefening van het toezicht, door de regeringscommissaris, op de associaties.

Evenwel bepaalt artikel IV.120 van dezelfde Codex, met betrekking tot dat toezicht op de associaties, het volgende: "De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen inzake het toezicht op de associaties, inzonderheid de termijnen die bij de toepassing van artikel IV.119 in acht dienen te worden genomen. Zij houdt daarbij rekening met de regelen inzake de hoorplicht."

In uitvoering van deze bepaling werd het BVR van 26 maart 2004 inzake de organisatie van het toe-

zicht op de associaties in het hoger onderwijs, uitgevaardigd.

Artikel 3 van dit besluit luidt als volgt:

"§ 1. De commissaris kan met raadgevende stem alle vergaderingen van het bestuur bijwonen. Behoudens de gevallen van dringende noodzakelijkheid die hij aanvaardt, ontvangt de commissaris 5 kalenderdagen voor de vergadering de volledige agenda van de vergadering alsmede alle voorbereidende stukken.

§ 2. Het bestuur bezorgt zijn beslissingen aan de commissaris binnen een termijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het bestuur de beslissing heeft genomen."

2.4.1.2 Bestuurs- en organisatorische aangelegenheden

2.4.1.2.1 Continuïteit van het bestuur

Het beginsel van de continuïteit van het bestuur houdt in dat een zittend bestuursorgaan zijn bevoegdheden blijft uitoefenen tot op het ogenblik dat het nieuwe bestuursorgaan dat in de plaats treedt, is geïnstalleerd en, aldus, de kwestieuze

bevoegdheden uitoefent. Zoals het begrip het zelf aangeeft, geldt het beginsel slechts ten aanzien van bestuurlijke organen en niet ten aanzien van adviesorganen. Het kan uiteraard ook niet worden ingeroepen ten aanzien van een ambt of een functie waarin de (nieuwe) regelgeving niet meer voorziet.

2.4.1.2.2 Bestuur en integratie

Algemeen werd veel aandacht besteed aan kwaliteitsgericht en transparant bestuur van de instellingen, in het bijzonder wat de geïntegreerde

faculteiten betreft. De omslag naar de 'academisering' van beheers- en beleidscultuur blijkt nog hoegenaamd niet voltrokken.

2.4.1.2.3 Nederlands als bestuurstaal

De bestuurstaal binnen de universiteit is het Nederlands (artikel II.260 van de Codex Hoger Onderwijs).

Ten aanzien van een privaatrechtelijke universiteit heeft de bevoegde regeringscommissaris gesteld dat er van documenten die in een andere taal dan het Nederlands zijn opgemaakt en die aan de bestuursorganen ter beslissing worden voorgelegd, een Nederlandse vertaling moet beschikbaar zijn of, als dat uitzonderlijk niet mogelijk is, minstens een behoorlijke en relevante samenvatting in het Nederlands.

Er is geen reden om een ziekenhuis dat deel uitmaakt van dezelfde rechtspersoon als de universiteit, anders te behandelen dan de universiteit zelf.

Een andere regeringscommissaris uitte haar bezwaar tegen het gebruik van de Engelstalige ondertiteling van een School of Arts en dit op twee vlakken: enerzijds tegen het gebruik van het begrip "university college" in het Engels buiten de context van een vertaling, anderzijds tegen het gebruik van het begrip "university college" door een School of Arts.

De regeringscommissaris verwees naar de tweede alinea van het art.II.4 CHO waarin wordt bepaald dat alleen de instellingen vernoemd in artikel II.3 CHO als hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap aanspraak kunnen maken op de benaming hogeschool en zich als dusdanig (kunnen) doen kennen. Aan deze tweede alinea werd de slotzin toegevoegd: "De benaming hogeschool wordt vertaald als University College". In casu is de School of Arts enkel een organisatorische entiteit binnen de hogeschool.

2.4.1.2.4 Verhoudingen in vertegenwoordiging tussen partners in associaties

Er zijn geen decretale noch andere regels die de onderlinge (rekenkundige) verhoudingen tussen de verschillende partners van een associatie in de bestuursorganen bepalen.

Met uitzondering van sommige artikelen in de CHO

die slechts refereren aan een (minimale) vertegenwoordiging in de bestuursorganen van studenten en van personeelsleden, zijn er geen bepalingen die de voormelde verhoudingen tussen de verschillende personeelscategorieën, de studenten of de geledingen vastleggen.

2.4.1.2.5 Aanpassing diverse reglementen aan de nieuwe bestuursstructuur

In het jaar 2015 heeft de regeringscommissaris bij een privaatrechtelijke universiteit samen met zijn dienst intensief gewerkt aan een update van nagenoeg alle reglementen in functie van de nieuwe organisatiestructuur van de instelling. Louter indi-

catief en dus zeker niet exhaustief betrof het o.m. de volgende reglementen:

- Centraal reglement inzake de nadere regels voor de verkiezing van de rector
- Overheadreglement
- Organiek Statuut
- Huishoudelijk reglement Academische Raad
- Huishoudelijk reglement Raad van Bestuur
- Participatiereglement
- Huishoudelijk reglement Directiecomité
- Centraal werkingsreglement Onderzoeksbeleid
- Centraal reglement Faculteiten + aanvullende reglementen per faculteit
- Centraal kiesreglement Universiteitsraad en Academische Raad
- Reglement voor het assiterend academisch personeel
- Reglement voor het zelfstandig academisch personeel, de gastprofessoren en de vervangers
- Reglement voor het administratief en technisch personeel buiten de werkingsuitkering
- Reglement voor het administratief en technisch personeel op de werkingsuitkering.

2.4.1.2.6 Academische Raad

Het Organiek Statuut van een privaatrechtelijke universiteit bepaalt dat de Academische Raad in staat voor de wetenschappelijke waarde van het academisch personeel. De Academische Raad oefent krachtens het Organiek Statuut de transversale controle uit op een eenvormige behandeling van personeelsdossiers. Verder wordt gesteld dat de Academische raad zijn bevoegdheden kan delegeren. Het is dus de Academische Raad die zijn

bevoegdheden inzake al het academisch personeel delegeert, voor zover de algemene principes van transversaal toezicht en het bewaken van de wetenschappelijke waarde van dat personeel gegarandeerd blijft. Een reglement is daartoe niet het geëigende instrument ook al niet omdat delegaties te allen tijde herroepbaar zijn. Het reglement moet derhalve geconformeerd worden aan het Organiek Statuut.

2.4.1.2.7 Vernieuwd overheadreglement (goedkeuring)

Met betrekking tot het vernieuwd overheadreglement van een privaatrechtelijke universiteit wordt in de begeleidende nota gesteld dat het Directiecomité de bevoegdheid krijgt om te beslissen over uitzonderingen, maar deze bevoegdheid staat niet in het nieuwe Organiek Statuut. Het Directiecomité zal hiervoor een gedelegeerde bevoegdheid van de Raad van bestuur moeten krijgen. Dit kan

niet geregeld worden in een reglement. Het is dus beter om in het reglement "het bevoegde bestuursorgaan" te schrijven en de bevoegdheid later op te nemen in het delegatieplan.

De huidige beslissing dient in afwachting de delegatie van de bevoegdheid aan het Dagelijks bestuur te bepalen.

2.4.1.2.8 Samenstelling en opdracht Adviserende Comités nieuwe Raad van Bestuur

De zittende Raad van bestuur van een privaatrechtelijke universiteit regelt reeds een aantal zaken die tot de bevoegdheid van een totaal nieuw samengestelde Raad van bestuur behoren. Men beroept zich hiervoor op een artikel van het nieuw Organiek Statuut dat evenwel pas het komende academiejaar in werking treedt. Dit kan dus niet.

Wel kan de huidige Raad van bestuur een tekst voorleggen die ter bekrachtiging of wijziging zal worden voorgelegd aan de nieuwe Raad van bestuur en zelf eventueel overgangsmatregelen nemen. In de plaats treden van de toekomstige Raad van bestuur gaat evenwel te ver.

2.4.1.2.9 Transnationale Universiteit Limburg

Wat de transnationale Universiteit Limburg betreft, heeft het regeringscommissariaat meer expliciet de link met de Universiteit Hasselt kunnen leggen

door de uitbreiding van zijn opdracht als vertegenwoordiger van de regering in de Raad van Toezicht. Dit verschaft nieuwe opportuniteiten.

2.4.1.2.10 Antwerp Management School

Het ambt van de regeringscommissaris is ook uitgebreid naar de vertegenwoordiging van de Vlaamse regering in de Antwerp Management School. Er hebben meerdere overlegmomenten plaats gevonden omtrent de uitvoering van de beheersovereenkomst, kwaliteitszorg, het personeelsbeleid, weten-

schappelijk onderzoek. Omtrent het bouwdoossier van Antwerp Management School (erfpachtovereenkomst site Boogkeers) was ook voordien reeds een initiatief door de regeringscommissaris ondernomen wegens de verstrengeling van de dossiers met de Universiteit Antwerpen.

2.4.1.2.11 Verzelfstandiging van een universitair ziekenhuis

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord werd een task force in het leven geroepen door de Vlaamse Regering waarin de regeringscommissaris van de betrokken universiteit zitting heeft. De task force heeft inmiddels haar werkzaamheden beëindigd en een consensus bereikt over de inte-

gratie van het UZ in de universiteit met ingang van 1 januari 2018. Daarnaast heeft de regeringscommissaris delegaties van het UZ en de universiteit uitgenodigd in een stuurgroep die op zijn beurt werkgroepen aan het werk heeft gesteld om de integratie voor te bereiden en vlot te laten verlopen.

2.4.1.2.12 Samenwerkingsovereenkomst universiteit / ziekenhuis

Met betrekking tot een ander universitair ziekenhuis noopte vooral de samenwerkingsovereen-

komst met de universiteit tot afzonderlijk overleg.

2.4.1.2.13 Delegatiecharter m.b.t. de organisatie, de werking en het beheer van een bepaald universitair ziekenhuis

Er is een algemene regel die stelt dat al wat in een hogere tekst geregeld is, niet meer in een lagere tekst moet hernomen worden op gevaar af van conflicten, overbodige vermelding, enz. te creëren. Dit geldt ook ten aanzien van een opmerking van de Planning- en Begrotingscommissie van een bepaald universitair ziekenhuis. De opname van overgangsbepalingen die geen overgangsbepalingen zijn, zou zeker geen goed idee zijn. Het Or-

ganiek Statuut is eveneens zeer expliciet over de bevoegdheden inzake onderwijs, onderzoek en wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening en ook wat de taken van het UMC⁴-Comité betreft dat een beperkte en bepaalde bevoegdheid heeft m.b.t. academische aangelegenheden. Aan het charter dat een zeer valabele tekst is, worden dus het best geen wijzigingen aangebracht.

2.4.1.2.14 UMC-Comité / Huishoudelijk reglement

De Raad van bestuur moet zich uitspreken over een voorstel waarvoor er 2 tegenstrijdige adviezen zijn. Wat de Raad ook beslist, hij zal zijn keuze moeten motiveren na de geheime stemming. Over de keuze wordt na de geheime stemming een noodzakelijke motivering uitgebracht. Dat is niet

ongewoon. Op basis van de uitslag wordt een motiveringstekst opgesteld waarover opnieuw geheim wordt gestemd. Dergelijke werkwijze wordt door de Raad van State uitdrukkelijk aanvaard en intern ook gehanteerd.

2.4.1.2.15 Statuten associatie

Er wordt vastgesteld dat de statuten van een bepaalde associatie, ingevolge de integratie van de academiserende hogeschoolopleidingen, niet meer zijn aangepast aan de huidige situatie.

Vervolgens kan worden geconstateerd dat de statuten ook nog moeten worden in lijn gebracht met het nieuw Organiek Statuut van de partneruniversiteit, dat met ingang van het volgende academiejaar integraal in werking treedt. Eveneens moet

⁴ Universitaire Medische Campus.

worden nagegaan of de actuele bestuursstructuur van de partnerhogeschool geen aanpassingen impliceert.

Verder verdient het stellig aanbeveling de statuten bij te sturen in die zin dat zij voortaan refereren

2.4.1.2.16 Fusie van twee hogescholen

Gedurende het jaar 2015 werd de regeringscommissaris geconsulteerd in verband met de fusie van twee hogescholen, inzonderheid wat de overdracht van het personeel betreft. De overdracht was eerder atypisch, wat de datum van overdracht van het personeel betrof.

Bij een overdracht en fusie zijn verschillende aspecten te regelen; principes zijn⁵, dat voor financiering en personeel de overdracht gebeurt per 1 januari (concreet vanaf begrotingsjaar 2016), en dat voor opleidingen en studenten de overstap gemaakt wordt bij de overgang naar het volgende academiejaar (in casu 2015-2016).

Wat de financiering betrof, kwamen vanaf 1 januari 2016 de middelen van de eerste hogeschool toe aan de tweede hogeschool. De makkelijkste optie ware geweest dat de personeelsleden per zelfde datum

2.4.1.2.17 Wijziging vestigingsplaats

Op 6 juli 2015 en 17 september 2015 beslisten respectievelijk het bestuurscomité en de raad van bestuur van een hogeschool om een aanvraag in te dienen tot wijziging van de vestigingsplaats van een professionele bacheloropleiding van Oostende naar Brugge. Deze procedure verloopt via de VLUHR.

Bij toeval ontdekte het commissariaat dat de opleiding met ingang van academiejaar 2015-2016 reeds gedeeltelijk in Brugge georganiseerd wordt. Deze wijziging kwam op geen van genoemde of eerdere zittingen ter sprake. Uit navraag bij de hogeschool bleek dat het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding tijdens academiejaar 2015-2016 in Brugge georganiseerd worden. Over deze wijziging werd geen formele beslissing ter kennis gebracht aan het commissariaat.

De informele beslissing om over te gaan tot de gedeeltelijke verhuis van de opleiding naar Brugge is in strijd met de lijst die vastgelegd wordt door de

aan de CHO, in plaats van aan de onderscheiden (gecodificeerde) decreten.

Algemeen werd de toekomst van de associaties in diverse organen besproken, o.m. op het Uitvoerend College.

als de financiering zouden worden overgedragen aan de tweede hogeschool. In dat geval zouden er geen middelen meer overgeheveld moeten worden voor begrotingsjaar 2015.

De Raad van bestuur van beide hogescholen heeft er echter voor geopteerd om het personeel over te hevelen op hetzelfde ogenblik als de opleidingen en de studenten, namelijk vanaf het academiejaar 2015-2016 (1 september 2015). AHOVOKS heeft hiermee ingestemd en het restant van de werkingsuitkeringen 2015 (na betaling van de lonen van augustus 2015) werd dan door AHOVOKS overgedragen aan de tweede hogeschool. Als gevolg van deze beslissing hebben beide fusierende hogescholen voor het begrotingsjaar 2015 alsnog een begrotingswijziging en een wijziging van de personeelsformatie moeten doorvoeren.

Vlaamse Regering op basis van art. II.102 CHO. Deze lijst bepaalt de vestiging waar een hogeschool een opleiding kan aanbieden en voor de betrokken bacheloropleiding is dit Oostende. Deze inbreuk noodzaakte het commissariaat om op te treden.

Tijdens een overleg op het regeringscommissariaat hebben de algemeen directeur en de onderwijsdirecteur de wijziging van de vestiging verder toegelicht. Deze beslissing is er gekomen op basis van het door de hogeschool onderschreven onderwijsconcept, de gewenste multidisciplinariteit van onderzoek en onderwijs, de strategische doelstellingen van de hogeschool met betrekking tot twee geïntegreerde campussen en de vereiste kwaliteit van dienstverlening aan alle studenten. Ook was het studentenaantal dermate toegenomen dat de locatie in Oostende niet meer volstond. Deze vestiging heeft overigens een negatieve impact op het bedrijfsresultaat van de hogeschool.

⁵ Aldus het afdelingshoofd van AHOVOKS, Evi Verduyck in haar mail van 3 april 2015 aan de algemeen directeur.

Verder hebben de algemeen directeur en onderwijsdirecteur ook toegelicht dat er momenteel op verschillende niveaus intensief overleg wordt gepleegd over het opleidingsaanbod in West-Vlaanderen. Dit resulteerde in een masterplan inzake rationalisering van opleidingen en vestigingen in

West-Vlaanderen, dat overhandigd werd aan de minister. Deel van dit masterplan is de overheveling van de vestiging van deze bacheloropleiding naar Brugge. Deze inbreuk en context werd gerapporteerd aan de bevoegde minister.

2.4.1.3 Financiering

2.4.1.3.1 Financiering onroerend investeringsplan 2015-2019

Eén van de twee kernopdrachten van de regeringscommissaris is het toezicht op het behoud van het financieel evenwicht van de hogeronderwijsinstelling. Voorliggend investeringsplan van een privaatrechtelijke universiteit is één van de belangrijkste beslissingen die er voor de komende jaren worden getroffen. Ondanks een aantal risico's en onzekerheden die voorkomen in het plan, o.m. over subsidies en fundraising, de evolutie van de investeringstoelage van de Vlaamse overheid en de haalbaarheid van de exploitatiekosten zal de commissaris een gunstig oordeel uitspreken. Er zijn im-

mers altijd risico's verbonden aan prefinanciering, maar rekening gehouden met de duidelijk beschreven ratio's, de geplande financiering en de evaluatie en evolutie van de saldi waarbij in 2020 het vrij beschikbaar saldo zelfs zal toegenomen zijn, is ze geruststellend. Voorwaarde is wel dat er een onontbeerlijke monitoring zal gebeuren. Naast de onroerende investeringen zal er door de toename van het gebouwenpark een impact op het personeelsbestand zijn voor onderhoud en service. Er dient tijdig aan de impact op het ATP-personeelskader gedacht te worden.

2.4.1.3.2 Rekeningen en balans van een privaatrechtelijke universiteit 2014

De begroting 2014 voorzorg in een tekort terwijl men afsluit met een batig saldo. Men kan zich vragen stellen bij de omvang ervan, maar deze afwijking is wel te verklaren. De voorzieningen i.v.m. onderhoudswerken dalen omdat er 'een lagere inschatting is van de toekomstige onderhoudswerken'.

Dit is formeel in strijd met het goedgekeurd investeringsplan. De bestemde saldi worden opgelijst maar dienen te worden uitgebreid met een geëxpliciteerde vermelding van de bestemming van die saldi. Er worden academiseringsmiddelen geboekt in de afdeling IV.1 terwijl die in afdeling I zouden moeten opgenomen zijn, zoals dit ook

gebeurt bij andere instellingen. Dit is mede van belang omdat deze gelden meegerekend worden voor de 80/20-norm. De uitgaven voor erelonen gaan hoofdzakelijk naar ICT-consultants. Het vele geld zou al minstens 20% winst aan BTW opleveren indien het bedrag intern zou besteed worden. Ook de knowhow verdwijnt hiermee steeds weer. Ten slotte moet algemeen nog worden vastgesteld dat in 2014 de inkomsten van de universiteit voor 85% van de overheid komen. In 2013 was dit nog 80% wat toen reeds relatief hoog was. De stijging bewijst dat de universiteit sterk afhankelijk blijft van overheidsfinanciering en dat houdt in woelige budgettaire tijden risico's in.

2.4.1.3.3 Infrastructureel plan

Algemeen werd er heel veel aandacht besteed aan de investeringsproblematiek. Met betrekking tot een bepaalde publiekrechtelijke universiteit bleek het infrastructureel plan een met regelmaat terugkerend dossier. Voornamelijk het financieel plan ervan vormt een bijzonder aandachtspunt.

Telkens dit punt wordt geagendeerd op de Raad van bestuur maakt het commissariaat hiervan een grondige analyse, geeft men de opmerkingen door aan de universiteit en wordt hierover gerapporteerd aan de minister.

2.4.1.3.4 Dossier vzw's: kennisgeving van de jaarrekeningen en jaarverslagen

Een aantal vzw's, gelinkt aan een privaatrechtelijke universiteit, boeken een negatief jaarresultaat. Die moeten grondig opgevolgd worden door de verte-

genwoordigers van de desbetreffende universiteit in de betrokken vzw's zodanig dat de universiteit daardoor niet in de problemen komt.

2.4.1.3.5 Begroting van een universitair ziekenhuis

Gelet op de bepalingen van het nieuwe Organiek Statuut van de universiteit, zal de begroting van het tot de rechtspersoon van deze universiteit behorende ziekenhuis volgend jaar expliciet door de Universiteitsraad moeten worden goedgekeurd. De commissaris vraagt daarom dat de vertegen-

woordigers van het UZ zouden trachten om ook een meerjarenbegroting op te stellen zodat de Universiteitsraad kennis zou kunnen nemen van de evolutie van het ruimteplan, waarvan de toekomst van het UZ afhankelijk is.

2.4.1.3.6 Vastgoedtransacties

Een hogeschool vroeg advies naar aanleiding van vastgoedtransacties die zouden voorgelegd worden aan het inrichtingsorgaan van de hogeschool. De hogeschool zou met een bouwonderneming een optieovereenkomst willen sluiten om een gebouw van de hogeschool te kunnen verkopen. De jaarrekening van deze bouwonderneming werd nagezien. Eveneens werd erop gewezen dat de hogeschool geen mogelijkheid heeft om de overeenkomst te beëindigen. Evenmin is er een objectieve einddatum van de overeenkomst vastgelegd. De

duurtijd hangt af van een onzekere factor: de verkrijging van een definitieve stedenbouwkundige vergunning. Er wordt ook gewezen op de onevenwichtige verhouding tussen optiegever en optiehouder. Sommige suggesties worden door de hogeschool overgenomen. Een andere vastgoedtransactie betreft de aankoop van een kantoorgebouw die gepaard gaat met een gebruiksovereenkomst voor de verkoper. Er wordt een tegenstrijdigheid gevonden tussen beide overeenkomsten wat de lasten van het goed betreft.

2.4.1.4 Personeelsaangelegenheden

2.4.1.4.1 Benoemings- en bevorderingsbeslissingen

Algemeen werd veel aandacht besteed aan de verfijning van de interne rechtspositieregeling van het personeel.

Voor een privaatrechtelijke universiteit werden de volgende werkzaamheden gerealiseerd:

Wat het ZAP betreft:

- Er werd aan de hand van een eigen opgestelde aanbevelingsnota voor de beoordelingscommissies gestreefd naar een verdere verfijning van de motiveringen van de benoemings- en bevorderingsbeslissingen. Het feit dat de leden van de beoordelingscommissies nu een opleidingscursus krijgen waarin het belang van de motivering van de beslissingen een heldere plaats krijgt, is het gevolg van de richtlijnen die door het commissariaat werden opgesteld.

- Na de digitalisering van de workflow werd er ook een kader uitgebouwd aangaande de volledige digitalisering van het klasment van de tot nu toe bijgehouden (papier) ZAP-dossiers. De volledige digitale opslag zal veel tijd vergen en zal geleidelijk worden opgebouwd.

Wat het ATP betreft:

- Er werden met de personeelsdienst verdere afspraken gemaakt aangaande een vlotte behandeling van de goed te keuren dossiers, in het bijzonder de mutaties en de overheveling van het administratief personeel en het gebruik hierbij van het systeem SAP en Sharepoint. Hierbij werden enkel concrete casussen doorgegeven die voor het commissariaat, in deze systemen, tot onduidelijkheden leidden. Aan de hand van dergelijke voorbeelden wordt het digitale systeem verder op punt gesteld.

2.4.1.4.2 Bevorderingen en verhogingen in graad

Een van de zwaartepunten bij een publiekrechtelijke universiteit bleek de bevorderingsronde van het ZAP en het ATP en de verfijning van de criteria voor verhoging van graad. Ampel overleg greep plaats

2.4.1.4.3 Tucht dossier

Met betrekking tot de beslissing in een tuchtdossier: een afdoende motivering – met uitdrukkelijke en punctuele verwijzing naar de toepasselijke c.q. toegepaste reglementaire bepalingen, gepaard met een correcte en zorgvuldige omschrijving van de feiten, omstandigheden en stukken die aanleiding gaven tot de preventieve schorsing – zou de ontstane onduidelijkheid kunnen hebben voorkomen, enerzijds, maar is, anderzijds, ook absoluut inhe-

met het oog op de consistentie van ontwerp teksten, vergelijkbaarheid tussen de verschillende disciplines en relatie naar functioneringsgesprekken.

rent aan een dergelijke beslissing. Dat het in casu gaat om “slechts” een ordemaatregel doet hieraan uiteraard geen enkele afbreuk.

Er werd tevens aan herinnerd dat elke beslissing van de instelling, door welk orgaan of bestuur ook genomen, binnen de daartoe voorziene decretale termijn aan de regeringscommissaris moet worden meegedeeld.

2.4.1.4.4 Arbeidsreglementen en orde- en tuchtmaatregelen

De regeringscommissaris deed nazicht van de op de bestuursorganen geagendeerde arbeidsreglementen, huishoudelijke reglementen en orde- en tuchtreglementen en kwam indien nodig adviseerend tussen. Wat de arbeidsreglementen van de

hogescholen betreft gebeurde het nazicht met bijzondere aandacht voor de gewijzigde wetgeving over de bescherming tegen psychosociale risico's op het werk met inbegrip van stress, geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

2.4.1.4.5 Tucht sancties voor tijdelijke personeelsleden

In antwoord op een voorgelegde casus lichtte de regeringscommissaris toe dat het artikel V.94 CHO enkel de rechtsgrond bevat voor tucht sancties voor benoemde personeelsleden. Vandaag is er strikt genomen voor de tijdelijke statutairen geen decretale rechtsgrond voor de tucht regeling. Wel voor

ontslag om dringende redenen en preventieve schorsing. De rechtsgrond voor de tucht sancties voor tijdelijken van hogescholen moet om die reden worden verankerd in het arbeidsreglement van de hogeschool.

2.4.1.4.6 Tucht en schorsing

Advies werd verleend in een concreet tuchtdossier van een publiekrechtelijke universiteit. Onderzocht werd wat het onderscheid betekent tussen tucht

en schorsende maatregelen, het begrip effectieve dienst en wat het geheim van het medisch onderzoek betreft.

2.4.1.4.7 Gelijktelling met periode van dienstactiviteit

Volledige loopbaanonderbreking wordt op basis van artikel 7 van het besluit van 24 mei 2002 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit.

Artikel 7: “Tijdens de onderbreking van zijn beroepsloopbaan is het personeelslid met verlof. Dit verlof wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Voor de prestaties waarvoor het personeelslid zijn beroepsloopbaan onderbreekt,

krijgt het geen salaris. Het krijgt wel een onderbrekingsuitkering overeenkomstig de bepalingen van het voormeld koninklijk besluit van 12 augustus 1991.”

De regeringscommissaris adviseerde de personeelsdienst van een hogeschool dat het feit of er al dan niet RSZ werd betaald niet gelijk staat met het in aanmerking nemen als dienstanciënniteit. Iemand in loopbaanonderbreking is immers in een toestand van “verlof” en in principe nog steeds onderworpen aan het stelsel van de RSZ.

2.4.1.4.8 Aanstellingen onderzoeksassistenten

De regeringscommissaris adviseerde naar aanleiding van haar jaarlijkse controle van de lijst met onderzoeksassistenten over de manier waarop de aanstellingstermijnen moeten worden berekend

2.4.1.4.9 Benoemingsmogelijkheid

In 2015 moest de regeringscommissaris enkele malen de al dan niet benoemingsmogelijkheid voor personeelsleden verduidelijken. Een tijdelijk niet vacant ambt is nooit vatbaar voor benoeming. Dit kan enkel na toepassing van het benoemingsreglement van de hogeschool. Aan een interne vacature

2.4.1.4.10 Mandaatvergoeding

De regeringscommissaris verduidelijkte dat het mandaat een bijzondere taak is die tijdelijk aan een personeelslid word toegewezen. Wanneer het hogeschoolbestuur beslist dat deze taak niet langer uitgeoefend moet worden, volgt hieruit dat de vergoeding ervoor vervalt. Er kan geen vergoe-

2.4.1.4.11 Persoonlijke vergoedingen

Een reglement op de persoonlijke vergoedingen werd voor advies voorgelegd aan de regeringscommissaris.

2.4.1.4.12 (Verloning van) tijdelijke leidinggevende functies

Dubbele vraagstelling:

1. Een (in een OP of ATP-ambt) tijdelijk aangesteld personeelslid wil tijdelijk een ATP leidinggevende functie opnemen. Het wil hierbij, steeds kunnen terugvallen op het oorspronkelijke OP ambt waarin het aangesteld is en meer specifiek de mogelijkheid om in het OP-ambt benoemd te kunnen worden, behouden. Hoe kan hieraan (m.b.t. statuut, verloning,) tegemoet gekomen worden door de hogeschool?
2. Zelfde kwestie maar een (in een OP- of ATP-ambt) vastbenoemd personeelslid.

Voorstel hogeschool:

De hogeschool stelde zelf voor om te werken via een combinatie van een mandaat (=behoud desgevallende onderliggende benoeming), dat dan verloond zou worden met een tijdelijke ambtswijziging (= geen beperking in verloning).

worden conform het decreet. Meerdere malen moet worden vastgesteld dat er iets schort aan de opeenvolgende aanstellingen van de assistenten.

deelnemen, kan niet voor een interimaris. Je kan enkel aan een interne vacature deelnemen indien je ooit via een openbare vacature bij de hogeschool in dienst trad. Dit is niet het geval voor interimarissen.

ding uitgekeerd worden voor taken die niet langer worden uitgevoerd. Een analoge redenering geldt wanneer een personeelslid zijn mandaat vroegtijdig beëindigt.

Advies regeringscommissaris:

De CHO voorziet niet in de mogelijkheid om een mandaat te verlonen via een tijdelijke ambtswijziging. Mandaten kunnen volgens de CHO⁶ slechts op twee manieren worden verloond: via een mandaatvergoeding of via een niet verworven salarisschaal, in beide gevallen met een financieel effect van maximum 20% bovenop het basissalaris⁷.

Dit neemt niet weg dat aan een personeelslid dat een leidinggevende functie opneemt, een tijdelijke ambtswijziging kan worden toegekend. Men moet dan duidelijk bepalen welke graad en welke salarisschaal aan die welbepaalde functie in de hogeschool wordt verbonden. Dit heeft echter ook gevolgen bij de beëindiging van die functie, nl. betaling van een opzegvergoeding uit hoofde van die tijdelijke functie (ook in het geval dat er een onderliggende benoeming is). Specifiek voor casus 1 geldt: Wanneer aan een tijdelijk personeelslid een tijdelijke ambtswijziging wordt toegekend, vangt het nieuwe ambt het vorige tijdelijke ambt⁸.

⁶ Art. V.156, § 1 CHO.

⁷ Art. V.156, § 2 CHO.

⁸ Zie ook in dit verband reeds vroeger de bijdrage van regeringscommissaris Vanhaecke in het werkingsverslag 2012, p. 18.

De CHO voorziet voor tijdelijk aangesteld personeel (ongeacht of ze aangesteld zijn voor bepaalde dan wel voor onbepaalde duur) geen behoud van het vorige tijdelijke ambt (i.t.t. in het geval van vraagstelling 2, een benoemd personeelslid⁹).

Uiteindelijke beslissing hogeschool:

1. Tijdelijke personeelsleden behouden hun tijdelijke aanstelling en krijgen in geval van opname van een leidinggevende functie, een mandaat en bijpassende verloning (niet-verworven salarisschaal of een mandaatvergoeding van maximaal 20%). Zij kunnen dan benoemd worden in hun oorspronkelijke, onderliggende ambt. Na benoeming kan dan gebruik gemaakt worden van een tijdelijke ambtswijziging (zie hieronder punt 2).

2.4.1.4.13 Cumuleren van prestaties binnen eigen instelling

In antwoord op de vraag of het mogelijk is om prestaties te cumuleren binnen de eigen instelling, verwees de regeringscommissaris naar de wet van 14 december 2000 en de arbeidswet van 1971 naargelang het statuut van de personeelsleden. De voltijdse arbeidsovereenkomst/aanstelling is beperkt tot prestaties die liggen binnen de wekelijkse

Indien de hogeschool beslist om het leidinggevend mandaat niet te verlengen, eindigt het mandaat na het verloop van de overeengekomen mandaatperiode.

2. **Benoemde personeelsleden** die een leidinggevende functie opnemen, verkrijgen een **tijdelijke ambtswijziging** waarvoor een bijlage aan de arbeidsovereenkomst wordt toegevoegd. Zij behouden het ambt/de graad waarin ze benoemd zijn. Bij niet-verlenging van de opdracht in de leidinggevende functie vervalt de tijdelijke ambtswijziging en neemt het personeelslid zijn/haar vorige betrekking binnen de hogeschool terug op of wordt er gezocht naar een passende betrekking.

2.4.1.4.14 Arrest Raad van State - ontslag van een statutair, tijdelijk voor onbepaalde duur, aangesteld personeelslid¹⁰

SAMENVATTING: EEN PERSONEELSLID DAT IS AANGESTELD VOOR ONBEPAALEDUUR MAG IN GEVAL VAN EEN ONTSLAG DAT UITSLUITEND IS INGEGEVEN DOOR EEN ONVOLDOENDE FUNCTIONEREN, AANSPRAAK MAKEN OP DE WAARBORG VAN EEN EVALUATIEPROCEDURE, INZONDERHEID OP HET VLAK VAN BEROEPSMOGELIJKHEDEN.

Een tijdelijk, voor onbepaalde duur, aangestelde lector aan een (bij bijzonder decreet¹¹ opgerichte) publiekrechtelijke hogeschool werd ontslagen door de hogeschool met inachtneming van de opzegtermijn.

Conform art. V.110 § 1 CHO eindigt een aanstelling van rechtswege en zonder vooropzeg in de in § 1 vermelde gevallen. Overeenkomstig art. V.110, § 2 CHO kan een hogeschoolbestuur evenwel om andere dan de in § 1 vermelde redenen een einde maken aan een tijdelijke aanstelling, op voorwaarde dat het bestuur dan een opzeggingstermijn respecteert. Art. V.114 CHO legt een motiveringsplicht

maximale werkduur van de hogeschool, zijnde de "gangbare" 38-uren week. Een werknemer kan bijgevolg niet cumuleren in de eigen instelling. De optie tot uitbreiding tot 120% in één en dezelfde instelling kan derhalve niet worden gevolgd.

op: hogervermelde "andere redenen", moeten aldus terug te vinden zijn in de ontslagbeslissing.

Uit de motivering van de ontslagbeslissing blijkt in casu dat het ontslag uitsluitend is ingegeven door een onvoldoende functioneren (falende pedagogische prestaties en ongeschiktheid als lesgeefster). Ze betreffen noch enige reden vreemd aan haar persoonlijk functioneren, noch –wat dat functioneren betreft– een persoonlijk schuldig gedrag waarvoor de hogeschool straffend wenst op te treden.

Dit onvoldoende functioneren werd echter niet bekeken in een evaluatieprocedure. Dergelijke evaluatie is nochtans verplicht¹² voor elk personeelslid, ook voor personeelsleden die niet vast benoemd zijn. Hierdoor werd aan het personeelslid de waarborgen van deze procedure, waaronder het recht op beroep, ontnomen.

De Raad van State vernietigde dan ook de ontslagbeslissing. Hogeschool en personeelslid beëindig-

⁹ Art. V.140 CHO: "Een benoemd personeelslid dat door ambtswijziging een andere aanstelling krijgt, behoudt zijn benoeming in zijn vorig ambt zolang hij niet opnieuw benoemd wordt in een ander ambt."

¹⁰ Arr. R.v.St. nr. 230.979 van 27 april 2015 in de zaak A.211.957/IX-8341.

¹¹ Bijzonder Decreet houdende regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van twee fusiehogescholen van 13 juli 2012 (B.S. 14 september 2012).

¹² Luidens artikel V.93 van de CHO.

den het geschil definitief door het treffen van een

dading.

2.4.1.4.15 Dienstverplaatsingen

De regeringscommissaris benadrukte dat een reglementering van dienstverplaatsingen behoort tot de rechtspositieregeling van het personeel

waardoor het aan het HOC ter onderhandeling moet worden voorgelegd.

2.4.1.4.16 Taalregeling (decretale taalvoorwaarden)

Er is een regelmatige wederzijdse communicatie tussen de commissariaten en de hogeronderwijsinstellingen met betrekking tot individuele dossiers die verdere aandacht verdienen. Ook wordt periodiek een stand van zaken met betrekking tot de taalvereisten opgevraagd.

Bij de aanstellingen, benoemingen of bevorderingen ZAP werd telkens streng toegezien of de decretale taalvoorwaarden gerespecteerd werden en of ze in de aanstellings-, benoemingsbrieven werden opgenomen.

Gedurende het academiejaar werden nog vrij veel individuele dossiers – vaak op vraag van de onderwijsdiensten – aan de commissariaten voorgelegd, voornamelijk of bepaalde attesten/diploma's voldoen aan de decretale taalvereisten.

Het al dan niet in orde zijn met de decretale taalvoorwaarden wordt nu, voor een bepaalde privaatrechtelijke universiteit, ook opgenomen in het digitale personeelssysteem SAP, wat controle makkelijker maakt.

2.4.1.4.17 Taalregeling (overgangsmatregelen)

Artikel II.389, van de CHO bepaalt wat volgt:
“Van de volgende leden van het onderwijzend en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, wordt het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal, vermeld in artikel II.270, § 2, vermoed aanwezig te zijn:
1° (...);
2° *diegene die vóór het academiejaar 2013-2014 aangesteld zijn met het oog op een vaste benoeming zoals vermeld in artikel V.28 en V.29 van deze codex (...).*

Deze bepaling werd aldus gewijzigd bij het Onderwijsdecreet XXIV van 25 april 2014, met ingang van 1 september 2014.

Blijkens de gegevens van de regeringscommissaris werd de betrokkene, op 29 mei 2012, met ingang van 1 oktober 2012 aangesteld als tijdelijk hoofd-docent met voltijdse opdracht, met uitzicht op vaste benoeming na 3 jaar.

De evaluatie na deze 3-jarige periode was positief. Een beslissing lijkt derhalve voor de hand te liggen.

2.4.1.4.18 Vertegenwoordiging personeel in beslissingsorganen associatie

Wat de vertegenwoordiging van het personeel in “beslissingsorganen” van de associatie betreft. Meer bepaald gaat het om artikel V.248 van de CHO dat het, onder meer, heeft over *“personeelsleden met een mandaat in een beslissingsorgaan van de associatie”*.

Hoewel de voornoemde bepaling de mogelijkheid duidelijk openlaat dat er personeelsleden een mandaat in een beslissingsorgaan van de associatie uitoefenen, is daarover niets méér bepaald in de Codex.

2.4.1.5 Studentenaangelegenheden / Onderwijsaangelegenheden

2.4.1.5.1 Onderwijs- en examenreglementen

1. Het inschrijven van de bepaling dat de studenten geacht worden de beslissing van het hogeschoolbestuur na een intern beroep ontvangen te hebben, 3 dagen na verzending van de aangetekende zending:

In het artikel II.284 CHO wordt bepaald dat de beslissing die werd genomen in gevolge de interne beroepsprocedure binnen de 15 dagen ter kennis moet worden gebracht aan de studenten. Artikel II. 294 legt de termijn vast waarbinnen de student een beroep kan indienen bij de Raad na kennisname van het antwoord van het hogeschoolbestuur op het interne beroep.

Er moet een juridisch onderscheid gemaakt worden tussen het louter ontvangen van een beslissing door de student en het kennis nemen ervan. Hiervoor wordt verwezen naar de interpretatie van het begrip 'kennisname' door de Raad van State, zoals vermeld op de website van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbetwistingen.

“Interpretatie van het begrip kennisname”: in de arresten met nrs. 206.215 en 206.216 van 1 juli 2010 oordeelde de Raad van State over de aanvang van de decretaal voorgeschreven vervaltermijn om tegen een ongunstige studievoortgangsbeslissing beroep aan te tekenen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De Vlaamse decreetgever hanteert in artikel II.294 van de CHO van 20 december 2013 de “kennisname” door de bestuurde als vertrekpunt van de vervaltermijn. De Raad van State oordeelde dat de kennisgeving op het louter meedelen, de aanzegging van een beslissing duidt en dat de kennisname een stap verder gaat door te eisen dat de betrokkene zich ervan op de hoogte stelt. Daaruit volgt dat bovengenoemde vervaltermijn geen aanvang kent wanneer de aangetekende zending aan de woonplaats van de bestuurde wordt aangeboden en de bestuurde de brief op dat ogenblik door afwezigheid niet in ontvangst kan nemen. De vervaltermijn vangt wel aan op het moment dat de betrokkene effectief kennisneemt van de beslissing.”

M.a.w. het volstaat niet om de zinsnede in te schrijven in het OER: “de studenten worden geacht de beslissing ontvangen te hebben, drie dagen na de

verzending van een aangetekende zending.”

Het ligt voor de hand dat de hogeschooldiensten nastreven om de termijnen zo kort mogelijk te houden, maar een aangetekende zending biedt hiervoor geen oplossing. Bij afwezigheid heeft betrokkene immers 15 dagen de tijd om zijn aangetekende zending alsnog op te halen.

Een voorstel zou kunnen zijn om in het OER in te schrijven dat de student een e-mail ontvangt met leesbevestiging via zijn uniek hogeschoolmailadres nadat de beslissing na intern beroep werd genomen. De student moet hierop een leesbevestiging versturen. De e-mail bevat het tijdstip of de tijdsperiode waarbinnen de student zich naar het secretariaat moet begeven om persoonlijk het antwoord op het intern beroep tegen ontvangstbevestiging af te halen, bijvoorbeeld binnen de drie werkdagen na het versturen van de leesbevestiging moet de student de interne beroepsbeslissing voor kennisname komen aftekenen op het studentensecretariaat.

2. De regeringscommissaris reageerde tegen het invoeren van een administratieve fee bij een intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing. De fee zou worden terugbetaald als het intern beroep op gemotiveerde wijze gegrond wordt verklaard.

Ter vrijwaring van de rechten van verdediging van de student is de decretale mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep ingeschreven. Hieraan kosten verbinden in de vorm van een administratieve fee ondergraaft dit belangrijk rechtsbeginsel. De hogeschool krijgt immers werkingsmiddelen toegekend waarmee de rechten van de student in brede zin dienen te worden gewaarborgd.

3. In een andere casus nl. deze van de teruggave van het studiegeld, kon de regeringscommissaris wel instemmen met het vragen van een dossierkost. Het hogeschoolbestuur is immers niet verplicht om het studiegeld terug te betalen zoals blijkt uit het artikel II.217,1° CHO: “Het instellingsbestuur bepaalt: 1° of het studiegeld, of een billijk gedeelte daarvan, aan de student wordt teruggestort, zo deze de inschrijving voortijdig beëindigt; [...]”

Wanneer de hogeschool beslist om het studiegeld toch terug te betalen, is een billijke administratieve

dossierkost wel gerechtvaardigd.

2.4.1.5.2 Toegang tot het Vlaams hoger onderwijs

Voor de toegang tot een Vlaamse hogeschool is een MBO-4 diploma, Vwo-diploma of HBO-prope-
deuse vereist. De toegang voor de studenten met
een Nederlands MBO4-diploma is vanaf 2015-2016
niet langer "onvoorwaardelijk" is. De Nederlandse
overheid heeft gemerkt dat te veel jongeren met
MBO-4 in het HBO uitvallen omdat hun vooroplei-

ding niet aansluit op de HBO-opleiding van hun
keuze. Daarom kan een hogeschool in een aantal
gevallen extra eisen stellen aan deze student. Deze
vooropleidingseisen werden vastgelegd in de Re-
geling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap van 3 april 2014, nr. 540459 in zake de
toelating tot het hoger onderwijs.

2.4.1.5.3 Blokkeren van een inschrijving van een student

De regeringscommissaris reageerde tegen het
voornemen van een hogeronderwijsinstelling om
de inschrijving van een student te blokkeren en
hem te verhinderen zijn diploma te behalen in ge-
val hij een schuld zou hebben aan de hogeschool
of de stuvodienst in het kader van studievoor-
schotten, studiekosten, spreidingsplannen, Wan-
neer de hogeschool alle interne middelen heeft
aangewend om de terugbetaling te bekomen van
voorschotten, kan men niet anders dan de verdere
invordering opstarten die in een procedure werd

vastgelegd.

Zolang het studiegeld betaald werd, kan de stu-
dent niet worden uitgeschreven en kan hij aan de
examens blijven deelnemen. Dit is zijn recht. In
dit geval kunnen er ook geen studievoortgangsbe-
wakingsmaatregelen worden ingeroepen met een
weigering van inschrijving tot gevolg. Het onder-
wijs- en examenreglement van de hogeschool voor-
ziet immers niet in deze mogelijkheid.

2.4.1.5.4 Het territorialiteitsbeginsel

De regeringscommissaris lichtte toe dat het ter-
ritorialiteitsbeginsel verweven en verankerd is in
de regelgeving. Hierdoor kan een hogeschool geen
practica noch lessen inrichten voor studenten op
een andere campus dan waar de opleiding veran-
kerd is. De enige uitzondering hierop zijn de sta-
geplaatsen omdat deze bij een derde plaatsvinden

en er hiervoor een samenwerkingsovereenkomst
aan de basis ligt. Twee hogescholen kunnen wel
een samenwerkingsovereenkomst afsluiten bv. in
het kader van een gezamenlijke opleiding waarin
wordt bepaald dat studenten van de ene hoge-
school een aantal opleidingsonderdelen volgen in
een andere hogeschool.

2.4.1.5.5 Delegatieregeling – overeenkomst bi-diplomerings

De regeringscommissaris deed nazicht en advi-
seerde over delegatieregelingen van de hogeron-
derwijsinstellingen en overeenkomsten zoals een

overeenkomst over bidiplomerings en bewaakte
daarbij de randvoorwaarden zoals verzekering.

2.4.1.5.6 Uitreiken vervangattesten aan afgestudeerden academisch niveau vóór integratie

Vraagstelling:

In oktober 2015 schreef een hogeschool de rege-
ringscommissaris aan met de vraag wie verant-
woordelijk is voor het uitreiken van vervangattes-
ten voor verloren diploma's of studiebewijzen, aan
studenten die vóór de integratie afgestudeerd zijn
aan een hogeschool in een opleiding van acade-
misch niveau.

De hogeschool bezorgde de commissaris ook twee
'standpunten':

Eenzijds een brief van de secretaris-generaal van
het Departement Onderwijs en Vorming¹³, die stelt
dat deze attesten moeten worden uitgereikt door
de universiteit. Het standpunt dat de universiteit

¹³ Brief bezorgd aan UGent als antwoord op een eerdere concrete vraag, maar ondertussen verspreid naar andere universiteiten en hogescholen.

de verantwoordelijke is, vindt steun in art. 11.73, § 5 CHO: “De universiteit treedt na de overdracht van de bevoegdheden, ..., in de rechten en verplichtingen van de hogeschool die haar bevoegdheden heeft overgedragen aan de universiteit, en dit ten aanzien van de overgedragen bevoegdheden, (...)” Art. 11.71, § 4 CHO bepaalt wat het voorwerp is van de bevoegdheidsoverdracht: “Met ingang van het academiejaar 2013-2014 dragen de hogescholen hun bevoegdheid inzake het aanbieden van academische opleidingen en het verlenen van overeenstemmende graden van bachelor en master in de volgende studiegebieden over aan de universiteit van de associatie : (...)” Het ‘uitreiken van duplicaten’ valt onder ‘het verlenen van graden’.

Anderzijds bezorgde de vraagsteller aan de regeringscommissaris een nota van een privaatrechte-

lijke universiteit, die zegt dat de hogeschool verantwoordelijk blijft.

Agendering op het college

De regeringscommissaris legde de vraag voor aan het College van regeringscommissarissen van 15 oktober omdat (zij uit het werkveld signalen kreeg dat) de meningen hieromtrent niet in alle associaties dezelfde zijn. Het is belangrijk dat alle Vlaamse studenten op dezelfde manier worden behandeld, onafhankelijk van de Associatie waarin ze zijn afgestudeerd. Tegelijk formuleerde ze de 2 mogelijke standpunten. Het College besliste dat het eerste standpunt (de universiteit levert af als rechtsopvolger) het correcte is (zie ook punt 2.4.2.4.1).

De regeringscommissaris heeft op diezelfde dag de vraagsteller per mail dit standpunt laten weten.

2.4.1.5.7 Beginselen behoorlijk bestuur bij de samenstelling van een examenjury, i.c. een familieband

Elke hogeschool dient erover te waken dat de hogeschool (en al wie haar vertegenwoordigt) handel(t) (en) in overeenstemming met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het onpartijdigheidsbeginsel dient steeds te worden gerespecteerd. Het onpartijdigheidsbeginsel houdt voor de leden van een beraadslagend orgaan onder meer in dat zij zich moeten onthouden van deelname aan het besluitvormingsproces met betrekking tot aangelegenheden waarin zij zelf een rechtstreeks en per-

soonlijk belang hebben. Het volstaat dat diegenen die onpartijdig behoren op te treden naar buiten toe een schijn van partijdigheid hebben verwekt, dat hun gedragingen een gewettigde twijfel hebben doen ontstaan over hun geschiktheid om de zaak van de betrokkene op een onpartijdige wijze te behandelen om in te grijpen en hen niet tot de selectiecommissie of jury toe te laten of maatregelen te nemen die betwistingen m.b.t. hun optreden als examinator kunnen voorkomen.

2.4.1.5.8 Stuvomiddelen

De regeringscommissaris verduidelijkte aan een hogeronderwijsinstelling dat de sociale toelagen enkel kunnen worden aangewend voor maatregelen en activiteiten die zich situeren binnen de decretale werkvelden. De stuvo kan met deze middelen niet-opleidingsgebonden culturele, sportieve of sociale activiteiten organiseren. Zij kunnen niet

bijdragen tot de bekostiging van opleidingsgebonden materies waartoe een studentenuitwisseling behoort. Studenten die geen uitwisselingsbeurs ontvangen of waarvan de beurs ontoereikend is, kunnen altijd een aanvullende toelage verkrijgen via de sociale dienst binnen het werkveld “sociale dienstverlening”.

2.4.1.6 Overheidsopdrachten

2.4.1.6.1 Wetgeving overheidsopdrachten

De regeringscommissaris stelde vast dat hogescholen soms ten onrechte de vertrouwelijkheid van een bepaalde verrichting opperen om deze te onttrekken aan de toepassing van de overheidsopdrachtenwetgeving. De enige uitzondering op basis van geheimhouding die de wetgeving voorziet, betreft openbare veiligheid en defensie. De enige mogelijkheid is om de opdracht vaag en algemeen (bv opstellen masterplan) te omschrijven in het bestek voor onderhandeling zonder voorafgaande

bekendmaking, ten minste de gewenste handelingen binnen de gewenste studie en de uitkomst ervan te omschrijven en ten minste 3 “gelijkwaardige” bureaus aan te schrijven. Er kan wel worden bepaald dat er met de “winnende” architect een vertrouwelijkheidsclausule zal worden afgesloten. Het hogeschoolbestuur kan ook vooraf bepalen wat zij als uiteindelijke kostprijs begroot zodat de inschrijvers hun offerte hierop kunnen baseren.

2.4.1.6.2 Geen overheidsopdrachtenwetgeving, toch behoorlijk overheidshandelen conform de beginselen van behoorlijk bestuur

De regeringscommissaris benadrukte dat ook bij de organisatie van een private groepsaankoop de overheid erover moet waken dat zij de voornoemde beginselen respecteert en de vrije mededinging niet verstoort. In concreto komt dit erop neer dat de groepsaankoop passend moet worden bekendgemaakt bij mogelijk geïnteresseerde aanbieders. De procedure moet te allen tijde gelijke behandeling van de deelnemers garanderen en moet op

een transparante wijze leiden tot de aanduiding van de op basis van objectieve criteria meest gunstige inschrijver. De organisatie van een private groepsaankoop door een (lokaal) bestuur vertoont zodoende veel kenmerken van een klassieke overheidsopdrachtenprocedure (aanbesteding, offerteaanvraag, onderhandelingsprocedure), zij het dat de procedure – bij gebreke aan strikte regels – meer flexibel vorm kan worden gegeven.

2.4.1.6.3 Steekproef overheidsopdrachten onder de 40.000 euro

Het regeringscommissariaat bij een bepaalde privaatrechtelijke universiteit viseert per definitie alle overheidsopdrachten boven de 40.000 euro (50.000 euro sinds 2015). In 2014 werd een steekproef gedaan naar de overheidsopdrachten van het jaar 2014 onder de 40.000 euro.

In deze steekproef werden geen fundamentele fouten vastgesteld. Wel zijn er een aantal randbemerkingen geformuleerd bij één dossier met verbeter- en/of aandachtspunten met het oog op de toekomst.

- De offerte van de niet-geselecteerde kandidaat bevatte een voorbehoud van goedkeuring van het dossier door de betrokken kredietverzekeringsmaatschappij. Offertes onder voorbehoud zijn principieel niet aanvaardbaar. Vermits het hier ging om een onderhandelingsprocedure had men de kandidaat nog de kans kunnen geven om dit aan te passen, maar in het geval van aanbestedingen en offerteaanvragen kan dit niet meer gecorrigeerd worden en moet dit leiden tot een verplichte uitsluiting. Aangezien het hier ging om de niet-geselec-

teerde kandidaat had dit echter geen invloed op de gunning.

- De dienst Aankoop maakte terecht een opmerking over de betalingsvoorwaarde van de kandidaten. In het geval van de geselecteerde opdracht werd de offerte aangepast met de gevraagde betalingstermijn, zonder echter duidelijk te specificeren dat deze voorrang had op de algemene betalingsvoorwaarden die deel bleven uitmaken van de offerte. Hierdoor bevatte de offerte eigenlijk 2 tegenstrijdige betalingsvoorwaarden. In casu was het beter geweest duidelijk te stellen dat de betalingstermijn van 30 dagen voorrang had op de bepalingen van de algemene voorwaarden die als bijlage waren toegevoegd.
- Bij de gunning van de procedure werd gekozen voor een welbepaalde variant. Er werd echter geen motivering gegeven voor de keuze voor deze variant. Het is aan te raden om in de toekomst de keuze van een bepaalde variant te motiveren.

2.4.1.6.4 Aankoopprocedure

Het kan niet dat de beslissingen inzake overheidsopdrachten vanaf 2015-2016 zullen genomen worden door het Directiecomité. In het nieuw Organiek Statuut van de desbetreffende privaatrechtelijke universiteit staat immers geen toewijzing van die bevoegdheid. Deze residuaire bevoegdheid ligt dus bij de Raad van bestuur. Het Directiecomité wordt op grond van het Organiek Statuut wel belast met

“beslissingen inzake overheidsopdrachten binnen de grenzen bepaald door de Raad van bestuur”. Dit betekent dat dit nooit een volledige overdracht kan zijn. De vervanging van de Gunningscommissie door een ander adviserend comité moet ook door de nieuwe Raad van bestuur beslist worden. Bovendien moeten al die delegaties in een delegatieplan vastgelegd worden.

2.4.1.6.5 Opdracht in eigen regie

Elke overheid – dus ook die overheden die aan de overheidsopdrachtenwetgeving zijn onderworpen kan, middels een beslissing van het bevoegde bestuursorgaan, een opdracht “in eigen regie” doen uitvoeren. Deze opdracht wordt, per definitie, uitgevoerd binnen de eigen rechtspersoon en, uiteraard, is er geen overeenkomst onder bezwarende titel. In dit geval is de overheidsopdrachtenwetgeving niet van toepassing.

2.4.1.6.6 Digitalisering van de workflow

In 2015 werd een project voor de digitalisering van de workflow van de overheidsopdrachten voor een bepaalde privaatrechtelijke universiteit gestart. De projectperiode werd eind 2015 afgerond, na een aantal intensieve vergadersessies met de Dienst

Conform artikel 39, eerste lid, van het Organiek Statuut van een privaatrechtelijke universiteit, kan de Raad van bestuur in de uitvoering van zijn taak bijgestaan worden door raadgevende commissies die hij daartoe kan oprichten. De Raad bepaalt in een reglement de samenstelling en de werking van deze commissies. Het Bestuurscollege kan eveneens een beroep doen op deze commissies.

Aankoop van de universiteit. Sinds 1 januari 2016 gebeurt het toezicht op de overheidsopdrachten volledig via elektronische weg. Indien noodzakelijk wordt er met de Dienst Aankoop contact gezocht en worden bijkomende documenten opgevraagd.

2.4.1.6.7 Coöperatieve vennootschap

Voor bepaalde diensten en producten wenste een hogeschool een beroep te doen op een coöperatieve vennootschap die fungeert als aankoopcentrale voor organisaties die onder de wet op de overheidsopdrachten vallen. Hierdoor zou de hogeschool een aantal gunningsprocedures niet langer zelf moeten voeren. Voordeel van dergelijke uitbesteding is dat er schaalvoordelen zijn en de

administratieve last van de gunningsprocedure wegvalt. Artikel 15 van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten stelt uitdrukkelijk de aanbestedende overheid vrij van de verplichting om een gunningsprocedure te organiseren indien deze een beroep doet op een aankoopcentrale.

2.4.1.6.8 Vereiste erkenningsklasse

In de aankondiging van een opdracht voor werken werd de vereiste erkenningsklasse niet vermeld. Eetelijke weken later publiceert de hogeschool een erratum waarin deze erkenningsklasse wél vermeld wordt. Tegelijkertijd werd de indieningstermijn met een 10-tal dagen verlengd. Een geïnteresseerde aannemer schrijft de hogeschool formeel aan stellende dat de gelijkheid tussen inschrijvers niet

gegarandeerd is aangezien de indieningstermijn te kort is: kandidaat-aannemers die de initiële aankondiging over het hoofd hebben gezien bij gebrek aan erkenningsklasse, zien de voorbereidingstijd voor de opmaak van hun offerte ingekort. Om de gunningsprocedure te kunnen verderzetten diende de indieningstermijn bijgevolg een tweede maal verlengd te worden.

2.4.1.6.9 Raamovereenkomst levering audiovisuele apparatuur

Een hogeschool wenste een raamovereenkomst te gunnen voor de levering van audiovisuele apparatuur. Het bestek werd op voorstel van het commissariaat punctueel gewijzigd. Een raming van de totale waarde van de opdracht ontbrak en bleek niet vanzelfsprekend aangezien het bestek geen vermoedelijke hoeveelheden vermeldde. Uiteinde-

lijk werd een raming van de opdracht opgemaakt voor een looptijd van 4 jaar. De overeenkomst werd door de hogeschool gekwalificeerd als een opdracht voor werken. De hogeschool kon dit echter onvoldoende onderbouwen en heeft de kwalificatie veranderd naar een opdracht voor leveringen.

2.4.1.6.10 Levering kopieerpapier

Een hogeschool heeft een opdracht tot levering van kopieerpapier gegund. Niettegenstaande de kwaliteit van het papier één van de gunningscriteria was, bleek het papier niet compatibel met

sommige kopieertoestellen. De hogeschool vroeg het advies van het commissariaat om dit probleem te verhelpen. De looptijd van de opdracht is 1 jaar en een tussentijdse beëindiging is niet in het be-

stek voorzien. Als aanbestedende overheid heeft de hogeschool de mogelijkheid de overeenkomst via de opmaak van een bijakte te wijzigen, voor zover de wijziging in waarde beperkt blijft tot vijftien

percent (art. 37 Wet overheidsopdrachten). Op deze manier kan de hogeschool ander papier aankopen bij dezelfde leverancier zonder een nieuwe gunningsprocedure te moeten doorlopen.

2.4.1.6.11 Technologische uitrusting van sport- and health experience fieldlab

Een hogeschool kwalificeerde het onderzoeken, leveren, installeren, operationeel maken en houden en projectmatig vernieuwen van de technologische uitrusting van een sport- and health experience fieldlab als een opdracht van werken en diensten. Er zijn geen CPV-codes te vinden in het bestek. De creatie van gerichte software is een opdracht voor diensten. Het ter beschikking stellen van een computersysteem is een levering, maar wanneer

de aanschaf van apparatuur slechts een ondergeschikt element vormt, naast de ontwikkeling van programmatuur, de planning, de technische inwerkingstelling, het onderhoud en eventueel het beheer van het systeem, moet de opdracht worden gekwalificeerd als een opdracht van diensten. Geadviseerd werd om de opdracht te kwalificeren als een dienst.

2.4.1.6.12 Reëel gefactureerd bedrag

Een onderzoek werd gevoerd naar het bedrag op basis waarvan een overheidsopdracht werd gevoerd en het reële gefactureerde bedrag na uitvoe-

ring van de werkzaamheden of levering bij twee publiekrechtelijke universiteiten.

2.4.1.7 Wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek werd gevoerd naar de wijze van het meten van onderzoeksoutput bij de faculteit Rechten van een publiekrechtelijke universiteit (met de

gehanteerde methode UABB-SHW), meer bepaald naar de problematiek van artikels in buitenlandse tijdschriften.

2.4.1.8 Kwaliteitszorg

Een regeringscommissaris bestudeerde de implementatie binnen de instellingen van de nieuwe wetgeving inzake instellingsaccreditatie en instellingsreview en het in kaart brengen van de concre-

te maatregelen ervan door de universiteiten. Ook de band tussen kwaliteitszorg en goed bestuur werd in dit verband onderzocht.

2.4.2 Het College van regeringscommissarissen

2.4.2.1 Algemeen

Naar aanleiding van de uitgebreide bevragingen die het departement Financiën en Begroting m.b.t. de ESR-jaarrekening 2014 heeft gedaan, is (nogmaals) gebleken dat het Rekendecreet (waaruit die vragen voortvloeien) en de onderwijsregelgeving

niet op elkaar zijn afgestemd. Ook wordt er voort geborduurd op het generieke BVR inzake single audit. Daarom bevestigt het College begin 2015 zijn standpunt dat er absoluut een apart BVR single audit voor het (hoger) onderwijs moet komen.

2.4.2.2 Financiering

2.4.2.2.1 Begrotingsadvies

Wanneer de regeringscommissaris een gunstig begrotingsadvies heeft gegeven en de afgevaardigde van Financiën reageert niet (noch positief noch

negatief), dient er geen bijkomende actie door de Vlaamse Regering te worden ondernomen. Dit sluit aan bij een algemene regel dat wanneer een

bepaalde termijn overschreden is zonder dat men iets doet de aangelegenheid wordt geacht goedgekeurd te zijn. Bij een negatief advies daarentegen dient op basis van artikel IV.17 van de CHO

2.4.2.2.2 Timing meerjarenbegroting

Er wordt beslist dat de deadline voor het indienen van de meerjarenbegrotingen 2016-2019 mag

2.4.2.2.3 Evaluatie van het financieringsdecreet

Voor het luik over de evaluatie van het allocatiemodel hebben de regeringscommissarissen bij de hogescholen een belangrijke bijdrage geleverd. De conclusies voor dit luik werden dan ook overgenomen van de bevindingen van de commissarissen.

2.4.2.2.4 ESR en investeringen

De investeringsproblematiek is voor hogeronderwijsentiteiten een essentiële aangelegenheid en het lijkt dan ook geheel logisch dat de (Europese) overheid daarop (ESR-matig) wil toezien. In die zin kan het College zich aansluiten bij de mededeling van een afgevaardigde van Financiën dat het aangaan van een lening door een instelling de schuldpositie van de Vlaamse overheid beïnvloedt.

2.4.2.3 Personeel

2.4.2.3.1 80(85)-20(15) norm (zie ook punt 7.4)

Na voorbereidend werk van de ad-hocwerkgroep formuleert het College het volgende advies omtrent de aanpassing van voormelde norm.

- Er wordt geen standpunt ingenomen omtrent het al dan niet behouden van een norm.
- Voor het geval er op beleidsniveau voor wordt geopteerd om een norm te behouden, worden er twee voorstellen geformuleerd. Een uniforme norm voor hogescholen en universiteiten blijkt momenteel niet haalbaar.

2.4.2.3.2 Transfer van Werking naar Patrimonium

Een transfer van personeelsleden van Werking naar Patrimonium kan worden aanvaard, maar de werkwijze dient zo transparant mogelijk te zijn en men moet een gelijkaardige aanstellingsprocedure

geconcludeerd te worden dat er een gemeenschappelijk advies vereist is. Bij ontstentenis van dit gemeenschappelijk advies dient de Vlaamse Regering wel actie te ondernemen.

samenvallen met de goedkeuring van de jaarrekeningen 2014, d.i. medio april 2015.

Er is klaarblijkelijk een nivellering met betrekking tot de toekenning van middelen aan de hogeronderwijsinstellingen, dit ongeacht de inspanningen die men als instelling levert.

Aandachtspunten zijn wel dat bij goedkeuring van een begroting de investeringsbegroting automatisch mee goedgekeurd is, aangezien ze er een onderdeel van is, en dat slechts 20% van de investeringsmiddelen afkomstig zijn van de overheid. Ten slotte stelt het College vast dat er vooral een praktisch (hypothetisch) timingprobleem kan rijzen, wanneer met name iedere instelling op hetzelfde ogenblik zou willen bouwen.

- > Wat de hogescholen betreft, wordt er een voorstel van alternatieve (loon)norm gedaan. Dit zal een globale norm zijn.
- > Wat de universiteiten betreft, wordt er een voorstel van aanpassing van de huidige 80(85)-20(15) norm gedaan. Dit zal een norm enkel voor Afdeling I zijn.

De voorstellen zijn in een uitvoerige brief met bijlagen aan minister Crevits overgemaakt. Tot dusver heeft dit nog niet tot decretale aanpassingen geleid.

hebben. Wanneer voldaan is aan deze voorwaarden vormt een dergelijke werkwijze een nieuwe stap naar meer autonomie voor de instellingen en meer vereenvoudiging.

2.4.2.3.3 Verlenging contracten bepaalde duur in het onderwijs

Uit de Arbeidsovereenkomstenwet blijkt dat – behoudens enkele uitzonderingen voorzien in de onderwijswetgeving – arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur omgezet dienen te worden in con-

tracten van onbepaalde duur wanneer de totale duur van twee jaar overschreden is. (Zie ook punt 2.5.1.3.1.)

2.4.2.3.4 Taalregeling

Concrete casus: een Amerikaanse professor die (uiteraard) perfect voldoet voor Engels als onderwijstaal (C1) maar geen B2 (bestuurstaal) haalt voor Nederlands wordt geacht in orde te zijn met de

taalregeling voor zover hij of zij in het Vlaamse hoger onderwijs geen onderwijsopdracht heeft. Gastprofessor worden is in theorie ook mogelijk, maar lijkt weinig realistisch.

2.4.2.4 Studentenaangelegenheden / onderwijsaangelegenheden

2.4.2.4.1 Duplicaten en attesten van verloren geraakte academische hogeschooldiploma's (van vóór de integratie)

Het College sluit zich aan bij het standpunt zoals verwoord in een brief van de secretaris-generaal van het departement Onderwijs en Vorming lui-

dend als volgt: de universiteit moet dergelijke duplicaten en attesten afleveren als rechtsopvolger van de hogeschool in kwestie.

2.4.2.4.2 Het HAVO-diploma en de toegang tot Vlaamse hogescholen

Het College formuleert een uitvoerig standpunt m.b.t. de toegang van Nederlandse studenten met een HAVO-diploma aan Vlaamse hogescholen n.a.v. een concrete casus.

- De toelating via de algemene toelatingsvoorwaarden is onmogelijk. Het Nederlandse HAVO-diploma stemt immers slechts overeen met een Vlaams getuigschrift 2de graad ASO + oriënteringsattest A en is dus geen volwaardig diploma secundair onderwijs. Het Verdrag van Lissabon kan gelet op het substantiële verschil in duur tussen de HAVO-opleiding en het Vlaams secundair onderwijs niet worden ingeroepen.
- Toegang voor een inschrijving onder diplomacontract via de afwijkende toelatingsvoorwaarden is in de concrete casus die werd aangebracht evenmin mogelijk omdat de associatie waartoe de hogeschool in kwestie be-

hoort de minimum leeftijd om een dossier in te dienen op 21 jaar heeft gelegd en havisten 17 à 18 jaar oud zijn.

- Een derde piste is die van een integrale inschrijving via creditcontract (en vervolgens op het moment dat men aan de leeftijdsvoorwaarde van de betrokken associatie voldoet een inschrijving onder diplomacontract via de afwijkende toelatingsvoorwaarden). In het College betwijfelt men of dit echt de bedoeling kan zijn, maar anderzijds lijkt een inschrijving via creditcontract nooit verhinderd te kunnen worden.
- Als gevolg van het standpunt van het College zullen kabinet en administratie uitvoerig bekijken of een inschrijving onder creditcontract kan uitgesloten worden van inputfinanciering. Er zou dan wel outputfinanciering blijven voor “verworven credits”.

2.4.2.4.3 Getuigschrift basiskennis bedrijfsbeheer

Het College kan zich volledig vinden in de procedure die het agentschap Ondernemen voorziet voor studenten die nog geen bachelordiploma Bedrijfsbeheer hebben maar middels het verwerven van een getuigschrift basiskennis Bedrijfsbeheer toch al zouden kunnen starten met ondernemen. De procedure voorziet o.m. dat:

- de gegadigden een cursus van minstens 128 lesuren moeten volgen;
- de cursus met vrucht moet zijn gevolgd;
- de cursus gespreid moet zijn over ten minste 3 maanden;
- er naleving moet zijn van normen en conformiteit van de lessen met het programma be-

paald in artikel 6 van het K.B. van 21-10-1998 tot uitvoering van hoofdstuk I van titel II van de programmawet van 10-2-1998;

- het hoofd van de instelling een verklaring op

eer ondertekent bij elk dossier als onderdeel van de validering van opleiding en getuigschrift.

2.4.2.4 Forfaitaire studiekosten

Het College handhaaft zijn vroegere standpunt. Het moet om een kostprijs per student gaan die aantoonbaar vergelijkbaar is met de werkelijke

kosten. De door de regeringscommissarissen in-dertijd opgestelde criteria kunnen voorlopig als richtlijn gelden¹⁴.

2.4.2.5 Overheidsopdrachten

Aanstellingen van notarissen dienen behandeld te worden als een overheidsopdracht.

2.4.2.6 Rapportering en verantwoording

In afwachting van een aanpassing van de verouderde BVR's met betrekking tot het jaarverslag van universiteiten en hogescholen mag de brief van voormalig onderwijsminister Pascal Smet waar-

mee een afgeslankte versie van het jaarverslag werd mogelijk gemaakt, verder worden gebruikt.

2.5 Bijzondere opdrachten, bijzondere controletaken en thematische onderzoeken

2.5.1 De regeringscommissarissen

Artikel IV.99, § 1 en artikel IV.110, § 1 van de CHO bepalen respectievelijk m.b.t. de universiteiten en de hogescholen dat aan de commissaris van de Vlaamse Regering binnen zijn decretaal omliggende opdrachten bijkomende controletaken kunnen

worden toegewezen door de Vlaamse Regering. Daarnaast voeren de regeringscommissarissen ook in uitvoering van CAO's of op eigen initiatief controles en onderzoeken uit.

2.5.1.1 Bestuurs- en organisatorische aangelegenheden

2.5.1.1.1 VLHORA oprichting stichting van openbaar nut

In een hogeschool lag een beslissing voor tot toetreding van de hogeschool tot de (nog op te richten) stichting van openbaar nut Vlhora. Daarbij werden ook ontwerpstatuten gevoegd.

In het voorbereidend stuk was vermeld: "Deze stichting van openbaar nut is de rechtsopvolger van de feitelijke vereniging Vlaamse Hogescholenraad (en niet van de vzw Vlhora zoals foutief in de Codex staat)". Die laatste zin trok de aandacht van de regeringscommissaris. Immers, de huidige bepalingen in de CHO zijn overgenomen uit het

zogenoemde Vlhoradecreet van 7 juli 1998, waarbij de hogescholen geacht werden een instelling van openbaar nut op te richten. In de codex is het woord 'instelling' vervangen door 'stichting' omdat in de vzw wet inmiddels de term 'instelling' vervangen is door 'stichting'.

Uit navraag bij de (toenmalige) secretaris-generaal van Vlhora, bleek dat Vlhora nooit formeel de instelling/stichting van openbaar nut opgericht heeft, noch statuten heeft neergelegd enz. Dat wil dus zeggen dat na de ontbinding van de oorspron-

¹⁴In 2016 zou er nog een opdracht van minister Crevits komen wat resulteerde in een omstandig onderzoek en dito verslag.

kelijke vzw Vhlor, Vhlor sinds 1998 effectief een feitelijke vereniging is. Desondanks moest de regeringscommissaris vaststellen dat in de kruispuntbank voor ondernemingen, onder ondernemingsnummer 0463.948.327, Vhlor wel degelijk vermeld werd als een instelling van openbaar nut sinds 1 januari 1998.

Deze toestand werd geregulariseerd door de effectieve oprichting van een stichting van openbaar nut op 10 december 2015¹⁵. OD XXV¹⁶ paste een aantal artikels over Vhlor aan, zodat ze in overeenstemming zijn met de regels van een stichting van openbaar nut (v.b. deze heeft in principe geen algemene vergadering).

2.5.1.2 Financiering

2.5.1.2.1 Verstrekken van informatie op vraag van AHOVOKS

Opvolgen van de implementatie van het ESR-rekeningenstelsel voor de begrotingen en jaarrekenin-

gen van de hogescholen (doelstelling).

2.5.1.2.2 Recurrent

Verzamelen jaarrekening 2014 in ESR-formaat en proef- en saldibalans in excelformaat om te cen-

traliseren en aan IVA Accounting door te sturen via AHOVOKS.

2.5.1.3 Personeel

2.5.1.3.1 Navraag naar correcte naleving wetgeving Arbeidsovereenkomsten bij opeenvolgende aanstellingen van beperkte duur

De wetgeving voorziet - behoudens enkele uitzonderingen - in het principe dat opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde duur met een totale duur van meer dan twee jaar automatisch worden beschouwd als een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur. Dit betekent dat na afloop

van die twee jaar er geen nieuwe verlenging van bepaalde duur meer mogelijk is. Dit kan teruggevonden worden in de artikelen 10, 10bis en 11ter van de wet betreffende de Arbeidsovereenkomsten van 3 juli 1978.

2.5.1.3.2 Nazicht lijsten met onderzoeksassistenten en doctoraten

Op 8/7/15 verscheen er een mededeling op de site van AHOVOKS. Het minimale percentage voor onderzoek werd vastgelegd op 20%. Het deel als contractueel onderzoeker vanaf 20% kan ook het

recht op defiscalisering openen voor een statutaire opdracht. In dat licht werden de lijsten met onderzoeksassistenten en doctoraten door de regeringscommissaris voor 2015-2016 nagekeken.

2.5.1.3.3 Meerkost ingevolge de uitvoering van het algemeen bedieningsstatuut aan twee publiekrechtelijke hogescholen

De rapportering gebeurde door de regeringscommissaris in uitvoering van de afgesloten cao's. In de cao II hoger onderwijs van 12 december 2006 is er een engagement opgenomen dat de hogeronderwijsinstellingen vanaf 1 januari 2008 geen contracten met een arbeidersstatuut meer zullen afsluiten. De overheid zou voor de meerkost als gevolg van het gewaarborgd maandloon in een financiële compensatie voorzien.

In cao III van 10 december 2010 wordt het engagement uit cao II bevestigd. Het financiële kader van de toekenning van de voordelen van het bedien-

ingsstatuut werd vastgelegd en er werd nagegaan welke financiële vergoeding er binnen de budgettaire ruimte mogelijk is.

¹⁵ Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 29 maart 2016 – KBO nr. 0650.536.537.

¹⁶ Decreet betreffende het Onderwijs XXV dd. 19-06-2015, artikel IV.40 tot IV.44 (CHO art. II.48 e.v.).

2.5.1.3.4 Opvolging cumulatiedossiers personeelsleden

Het regeringscommissariaat doet jaarlijks grondig nazicht van de afwijkingen die verleend worden

door de hogescholen in het kader van de aanvraag voor de uitoefening van nevenactiviteiten.

2.5.1.3.5 Genderonderzoek

Het rapport over het in 2014 uitgevoerde genderonderzoek, met een totaalbeeld over alle hoge-

scholen kon door de regeringscommissaris aan de minister worden bezorgd op 16 maart 2015.

2.5.1.3.6 Controle van de samenwerkingsovereenkomsten en de bijhorende loonkosten van de detacheringen die in mindering gebracht worden door de hogescholen bij de berekening van de 80/20-norm

Op basis van het onderzoek van de samenwerkingsovereenkomsten en de bijhorende loonkosten van de detacheringen, werd door het regeringscommissariaat voor elke hogeschool een verslag opgemaakt over dit nazicht en werden de verschil-

lende gecontroleerde items besproken. Elk rapport werd afgesloten met aanbevelingen en de inventarislijst met de gecontroleerde items werd als bijlage toegevoegd.

2.5.1.3.7 Controle van de uitgaande detacheringen in het academiejaar 2014-2015

Met toepassing van de artikelen V. 223, V. 224 of V.229 CHO zijn een aantal personeelsleden van de hogescholen gedetacheerd naar een hoger onderwijsinstelling, naar een CVO, naar de VLUHR of naar derden.

Per e-mail van de regeringscommissaris van 4 juni 2015 aan alle zes de hogescholen in het ambtsgebied B werd gevraagd om de lijst in bijlage van de mail (gegenereerd uit het bevragingsbestand bij de Begroting 2015) na te kijken en desgevallend te willen actualiseren zodat hij alle detacheringen van het lopend academiejaar 2014-2015 bevatte. Ook diende een kopie van alle detacheringsovereenkomsten te worden bezorgd.

De contracten van de uitgaande detacheringen 2014-2015 werden vervolgens geverifieerd. Hierbij werd gescreend op aanwezigheid van een door beide partijen ondertekend contract en werden de voorwaarden voor de detachering (inzonderheid financiële afspraken) nagezien. Ten slotte - aangezien de terugbetaalde personeelskost van de uitgaande gedetacheerden in mindering mag worden gebracht van de teller bij de berekening van de 80/20-norm¹⁷ - werd het bedrag dat aldus in mindering werd gebracht, afgetoetst aan de te recupereren personeelskost van de gedetacheerden.

Dit onderzoek resulteerde in één globaal rapport voor alle zes de hogescholen in het ambtsgebied

B waarvan de voornaamste conclusie en aanbevelingen waren:

- Wat betreft de vermelding van kernelementen in de detacheringsovereenkomsten (aard en vorm van de samenwerking, termijn van de overeenkomst, financiële engagementen, ...) kon vastgesteld worden dat de meeste overeenkomsten voldoen aan de vereisten van de CHO.
- De instemming van het personeelslid dient bij voorkeur te worden aangetoond door het gehandtekend akkoord van het betrokken personeelslid op de overeenkomst. Slechts in één hogeschool waren alle detacheringsovereenkomsten ondertekend door het gedetacheerde personeelslid. Dit vormde zeker een aandachtspunt.
- Bij één hogeschool was het weerhouden bedrag aan detacheringsovereenkomsten manifest lager dan wat werd afgetrokken van de (teller van de) 80/20-norm. De implicatie hiervan wordt verder opgevolgd bij controle van de jaarrekening 2015 en bij de volgende begroting (2016) van deze hogeschool door het regeringscommissariaat.
- Tot slot kon er nog een aanbeveling geformuleerd worden i.v.m. de vergoeding woonwerkverkeer. De Raad van State vernietigde op 3 februari 2015 artikel 9 en 10 van het BVR van 8 juli 2011 'betreffende de volledige

¹⁷ BVR 21 december 2007 betreffende de begroting en de personeelsformatie voor de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, art. 14 §2, 2°.

tenlasteneming door de werkgever in de onderwijssector van de vervoerskosten voor het openbaar vervoer naar en van het werk en de toekenning van een fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer', doch enkel in zoverre die bepalingen van toepassing zijn op de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Ten gevolge hiervan bepaalde de Vlaamse Regering in het Programmadecreet 2015 dat de door de hogescholen gedragen vervoerskosten en fietsvergoedingen voortaan niet meer terugbetaald worden door het ministerie van de

Vlaamse Gemeenschap. Ingevolge deze recente ontwikkelingen is het opportuun dat in de detacheringsovereenkomsten vanaf kalenderjaar 2015 duidelijk wordt omschreven wie de kost van het woon-werkverkeer voor zijn rekening neemt van het gedetacheerde personeelslid.

Per hogeschool stelde de regeringscommissaris ook een afzonderlijk rapport, met individuele bevindingen, op dat vervolgens (op 14 oktober 2015) werd bezorgd aan de respectieve instellingen.

2.5.1.3.8 Taalrapportering in het jaarverslag 2014

De minister stuurde aan de rectoren en algemeen directeurs op 10 maart 2015 een brief over de inhoud van het jaarverslag 2014 en de daarin opgenomen taalrapportering 2013-2014. Bij deze brief was een nieuw taalsjabloon voor het jaarverslag 2014 gevoegd. Het regeringscommissariaat ging na

of dit sjabloon werd gevolgd in het jaarverslag 2014 voor de hogescholen binnen het ambtsgebied C. Slechts voor één hogeschool diende te worden opgemerkt dat het niet beantwoordde aan het nieuwe sjabloon.

2.5.1.3.9 Diverse

- Controle op de VTE's betaald via AHOVOKS van de gerealiseerde tewerkstelling 2015.
- EPD-lijsten nakijken en gerealiseerde tewerkstelling voorziene formatie 2015.
- Advies tot vrijgeven werkingstoelage en sociale toelagen.
- Opvolging celkrediet en jaarloonkosten betaald via AHOVOKS.
- Opvolging kwartaalrapportering loonkosten.
- Doorgeven bedrag celkrediet per hogeschool voor komende begrotingsjaar.

2.5.1.4 Studentenaangelegenheden/onderwijsaangelegenheden

2.5.1.4.1 Opvolging van de audit Rekenhof bij de diensten studentenvoorzieningen

In het najaar 2014 deed het Rekenhof een audit bij de diensten studentenvoorzieningen bij de hogescholen en formuleerde een aantal opmerkingen en aandachtspunten. In het kader van het single

audit principe deed de regeringscommissaris nazicht van het gevolg dat hieraan ondertussen door de diensten studentenvoorzieningen werd gegeven.

2.5.1.5 Wetenschappelijk onderzoek

2.5.1.5.1 Controleopdracht m.b.t. de defiscalisering van wetenschappelijk onderzoek in de hogescholen

Controle ter plaatse

Zoals ieder jaar zijn in de maand januari 2015 de naamlijsten van de personeelsleden die door de hogescholen van ambtsgebied B waren doorgegeven als in aanmerking komend voor defiscalisering, op hun juistheid gecontroleerd, desgevallend gecorrigeerd en tijdig aan AHOVOKS bezorgd voor uitvoering. Hierbij werden twee nieuwe principes

gehanteerd:

1. *Stopzetten van defiscalisering bij langdurig ziekteverlof:*

De regeringscommissaris stelde vast dat onderzoekers voor defiscalisering worden gecodeerd door de hogescholen gedurende de

periode van langdurig (langer dan 30 dagen) ziekteverlof. Aangezien benoemde onderzoekers ondanks hun arbeidsongeschiktheid hun loon blijven ontvangen, wordt ook de bedrijfsvoorheffing voor deze onderzoekers teruggestort aan de hogeschool. Wanneer de zieke onderzoeker (aangesteld of benoemd) vervangen wordt en deze vervanger eveneens als onderzoeker wordt gecodeerd, ontvangt de hogeschool onterecht voor twee personen een terugstorting van de bedrijfsvoorheffing.

Met AHOVOKS werd afgesproken dat een statutair onderzoeker die langer dan 30 dagen arbeidsongeschikt is, niet langer in aanmerking komt voor defiscalisering. Indien de zieke onderzoeker al vóór het verstrijken van die 30 dagen zou vervangen worden, ook voor zijn onderzoeksopdracht, en de hogeschool vraagt defiscalisering voor deze vervanger, dan stopt de defiscalisering voor het zieke personeelslid vroeger, namelijk op het ogenblik dat de defiscalisering voor de vervanger aanvangt. Deze (nieuwe) werkwijze werd door AHOVOKS aan de instellingen gecommuniceerd via een mededeling van 13 maart 2015¹⁸.

2. *Minimale onderzoeksopdracht en defiscalisering van de volledige opdracht, statutair en*

contractueel

Om als assistent-onderzoeker te kunnen worden aangemerkt, wordt een minimale onderzoeksopdracht van 20% verondersteld. Indien één onderzoeker onderzoek verricht in verschillende onderzoeken of projecten, zullen enkel de onderzoeken/projecten waarin de onderzoeksopdracht minstens 10% bedraagt, weerhouden worden op het sjabloon.

Indien een personeelslid zowel een statutaire als een contractuele opdracht heeft waarbij de onderzoekscomponent zich enkel binnen het contractuele deel van zijn opdracht situeert, dan zal de volledige statutaire opdracht, meer bepaald ook het deel betaald via AHOVOKS, gedefiscaliseerd worden, voor zover het personeelslid statutair aangesteld is in een ambt dat in aanmerking komt voor de vrijstelling en het minstens 20% aan onderzoek doet. Het onderzoek dat gebeurt in het contractueel deel van de tewerkstelling dient dus ook op het sjabloon te worden opgenomen. Dit principe werd opgenomen in de mededeling van AHOVOKS van 8 juli 2015¹⁹ (punt 3). Het commissariaat bezorgde ook een aan de gewijzigde principes aangepast sjabloon dat de hogescholen vanaf het academiejaar 2015-2016 bij de rapportering gebruikten.

2.5.2 Het College van regeringscommissarissen

Artikel IV.122, laatste lid van de CHO bepaalt dat de Vlaamse Regering het College kan belasten met bijzondere opdrachten. Daarnaast voert het Col-

lege ook in uitvoering van CAO's of op eigen initiatief controles en onderzoeken uit.

2.5.2.1 Verlenging contracten bepaalde duur

Uit een rondvraag door de secretaris van het College van regeringscommissarissen bij de verschillende regeringscommissariaten bleek dat de hogeronderwijsinstellingen thans de Arbeidsovereenkomstenwet correct toepassen. Dit betekent dat als principe geldt dat er geen opeenvolgende

aanstellingen van bepaalde duur gebeuren, behoudens daar waar de Arbeidsovereenkomstenwet (onderzoeksprojecten universiteiten) of in sommige gevallen de Codex Hoger Onderwijs (gastprofessoren hogescholen) uitzonderingen voorzien.

2.5.2.2 Investeringsplannen

Naar aanleiding van diverse vaststellingen zoals:

- de meer dan waarschijnlijke ESR-gevoeligheid van leningen (zie ook punt 2.4.2.2.4);
- de nood die er blijft bestaan aan toelichting

- en informatie m.b.t. de ESR-problematiek;
- de mededeling van de kabinetschef van Onderwijs die stelt "dat er geen problemen zijn als het globale ESR-resultaat voor het hoger

¹⁸ www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/werken/personeelsadmin/hogescholen/mededelingen/2015/md20150313_defiscaliseringonderzoekers.htm

¹⁹ www.ond.vlaanderen.be/HOGERONDERWIJS/werken/personeelsadmin/hogescholen/mededelingen/2015/md20150708_mdassistentOnderzoekers.htm

onderwijs niet te zwaar negatief gaat, beslist het College dat iedere regeringscommissaris voor zijn/haar instellingen de voorziene inves-

teringen in de periode 2016-2020 zal ophijsten. Dit wordt gecentraliseerd in een overzichtstabel bij de secretaris van het College.

2.5.2.3 IOF

Zoals ieder jaar werden de subsidiëringsvoorwaarden gedetailleerd geverifieerd.

3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid

3.1 Adviezen

Het is zeer gebruikelijk dat aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd een bijdrage te leveren aan een nieuw decreet (of BVR). Soms gebeurt dit door concrete tekstbijdragen, meestal gaat het evenwel om een kritische reflectie (opmerkingen, aanvullingen, alternatieve formuleringen) over ontwerpteksten of om bevragingen aan het hogeronderwijsveld ter ondersteuning daarvan. In andere gevallen doet het College op eigen initiatief

voorstellen tot verbetering van de regelgeving.

Het gebeurt ook dat de regeringscommissarissen mee nadenken over bepaalde applicaties of systemen.

Hieronder volgt de belangrijkste input m.b.t. het jaar 2015.

3.1.1 Regelgeving (algemeen)

De regeringscommissarissen volgen de regelgeving inzake hoger onderwijs nauwgezet op. Tijdens het werkjaar 2015 hebben zij enkele anomalieën, onvolkomenheden en/of materiële vergissingen in de regelgeving gesignaleerd aan de afdeling Hoger Onderwijs die de decretale teksten opmaakt.

Zo stelde een regeringscommissaris vast dat een rechtsbasis wegviel in het nieuwe artikel V. 162 CHO in vergelijking met het artikel 141, § 2 van het hogeschoolendecreet : "Het hogeschoolbestuur kan ten laste van de inkomsten uit posthogeschoolvorming aan leden van het onderwijzend personeel die in het kader van hun opdracht belast worden met het leveren van prestaties bij posthogeschoolvorming een persoonlijke vergoeding toekennen. Het totaal

bedrag aan vergoedingen dat kan worden toegekend, bedraagt ten hoogste de helft van de totale inkomsten voortvloeiend uit posthogeschoolvorming na aftrek van alle kosten."

Was dit de bedoeling toen het algemene principe van persoonlijke vergoeding voor bijkomende prestaties ingevoerd werd? De regeringscommissaris merkte op dat posthogeschoolvorming niet altijd "bijkomende prestaties" zijn. Deze onderwijsactiviteiten kunnen deel uitmaken van de gangbare opdracht. Voor de universiteiten werd de bepaling wel behouden. Voorheen was deze identiek voor de hogescholen. Wie deze vergoeding vandaag nog zou krijgen voor posthogeschoolvorming, verliest hierdoor de rechtsbasis.

3.1.2 Onderwijsdecreet XXV²⁰

De regeringscommissarissen hebben een advies gegeven op het ontwerpdecreet XXV.

Het College van regeringscommissarissen heeft reeds in 2014 een wijziging van de benaming van hoofdstuk 4 in de overgangsregelingen bij Deel 2 van de Codex Hoger Onderwijs voorgesteld. In de toen van kracht zijnde tekst leek het immers alsof de overgangsbepalingen enkel betrekking hadden

op de onderwijstaal terwijl het in werkelijkheid ook over de bestuurstaal ging.

Voorgesteld werd om de titel 'Overgangsregeling met betrekking tot de onderwijstaal' te vervangen door 'Overgangsregeling met betrekking tot de taalregeling'.

Dit werd als zodanig opgenomen in het nieuwe genummerde Onderwijsdecreet XXV.

3.1.3 BVR single audit

Naast zijn algemene voortrekkersrol bij de totstandkoming van een apart besluit voor het (hoger) onderwijs heeft het College van regeringscommissarissen ook punctuele voorstellen gedaan m.b.t. de inhoud van dit besluit.

Zo verdedigde het College het standpunt dat het besluit ook van toepassing diende te zijn op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen. Dit werd in het BVR geconcretiseerd in artikel 2 dat

luit als volgt:

"Art. 2. Dit besluit is van toepassing op de universiteiten, de hogescholen en op alle andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs, vermeld in artikel II.1 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, die vallen onder de toepassing van artikel 4, § 2, van het decreet van 8 juli 2011."

3.1.4 Betaalsysteem

Vanuit het regeringscommissariaat werd er constructief mee gedacht aan oplossingen voor de implementatie van het nieuwe betaalsysteem voor de lonen van de personeelsleden van het onderwijs in functie van de boekhoudkundige verwerking van alle looncomponenten door de hogescholen. Vanaf 1 januari 2015 werd er een nieuw salarissysteem ingevoerd. Het regeringscommissariaat stelde een paar onvolkomenheden vast die een blijvende vlotte verwerking van de loonkosten door de ho-

gescholen in hun dubbele boekhouding in de weg stonden. Hierover werd er meerdere malen vergaderd met vertegenwoordigers van de administratie, telkens gestaafd met voorbeelden. Vanuit een positieve instelling werd er samen gewerkt aan het genereren van een transparant rapporteringssysteem op maandbasis zodat de hogescholen over alle gegevens beschikken om de looncijfers boekhoudkundig correct te verwerken en om de aansluiting met het celkrediet volledig te kunnen nagaan.

3.2 Parlementaire vragen

Wanneer er parlementaire vragen worden gesteld die ten dele of geheel betrekking hebben op het toezicht door de regeringscommissarissen of wanneer zij uit hoofde van hun ambt gemakkelijker toegang hebben tot bepaalde gegevens dan bv. de administratie, wordt hen dikwijls gevraagd (via de

voorzitter van het College) om elementen van antwoord te verstrekken. Deze elementen worden dan gebruikt in het antwoord dat op de administratie wordt gecoördineerd. Ook in 2015 was dit enkele keren het geval.

3.2.1 Vlaamse administratie – Regeringsafgevaardigden

Dit betrof een schriftelijke vraag, d.d. 20-2-2015, van Marnic De Meulemeester (nr. 285) aan minis-

ter van Onderwijs Hilde Crevits. Het College leverde aan AHOVOKS elementen van antwoord aan m.b.t.

²⁰ Decreet betreffende het Onderwijs XXV van 19 juni 2015.

de aanstellingsdatum van de regeringscommissarissen hoger onderwijs en hun aanwezigheidspercentage op de bestuursvergaderingen van de ho-

geronderwijsinstellingen die tot hun bevoegdheid behoren.

3.2.2 Hoger Onderwijs – Besteding werkingsmiddelen aan reclame

Hier ging het om een schriftelijke vraag, d.d. 25-3-2015, van Koen Daniëls (nr. 353) aan minister van Onderwijs Hilde Crevits. Het College leverde aan AHOVOKS een tabel aan met de bedragen inzake

werkingsmiddelen die door de verschillende universiteiten aan reclame zijn besteed gedurende de afgelopen drie jaar.

3.2.3 Hoger Onderwijs – Financiële reserves

Dit betrof een schriftelijke vraag, d.d. 12-5-2015, van Koen Daniëls (nr. 432) aan minister Hilde Crevits over de financiële reserves, meer bepaald de geldbeleggingen en liquide middelen van de associaties, universiteiten en hogescholen voor de periode 2009 tot en met 2013. Er werd in de vraagstelling

verwezen naar het rapport over de werking en de financiële toestand van het hoger onderwijs in 2012. De gegevens werden door de respectieve regeringscommissarissen verzameld en vanuit het College aan AHOVOKS bezorgd.

3.2.4 Obligatie-uitgifte

Deze vraag om uitleg (nr. 459), d.d. 6-11-2015, over de obligatie-uitgifte van een universiteit werd gesteld door Jenne De Potter aan toenmalig minister van Begroting Annemie Turtelboom.

De bevoegde regeringscommissaris leverde ele-

menten van antwoord aan AHOVOKS aan m.b.t. deelvragen over de mogelijkheid tot lenen en het verhogen van de uitgaven door de instelling en m.b.t. de opdracht die hij in het kader van de hem decretaal toegekende bevoegdheid in dit dossier vervuld heeft.

3.3 Sectoranalyse

Artikel IV.122. van de CHO bepaalt in het vierde lid, 3° o.m. dat het College jaarlijks verslag uitbrengt aan de Vlaamse Regering over de financiële toestand van de universiteiten, hogescholen en associaties en over de evolutie van het personeelsbestand van universiteiten en hogescholen. In 2011 werd een eerste globaal rapport voor de hogeronderwijssector gerealiseerd, m.b.t. het jaar 2009.

In 2015 zag een vijfde globaal verslag het licht, m.b.t. het jaar 2013. Hoewel het verslag uit drie duidelijk afgescheiden onderdelen bestaat (hogescholen, universiteiten en associaties) werd het net zoals het jaar daarvoor in één bestand (en dus ook één boekdeel) gepubliceerd. In de mate van het mogelijke wordt er overigens naar eenvormigheid in de verslaggeving gestreefd waardoor de verschillende bijdragen tot op zekere hoogte vergeleken kunnen worden.

Om besparingsredenen van allerlei aard en omdat het ook aansluit bij de wijze waarop informatie vandaag de dag meestal verspreid wordt, werd ook de jongste editie in de eerste plaats digitaal aangeboden (website, bijlage bij mail). Wie dat wou, kon evenwel op eenvoudig verzoek een gedrukt exemplaar ontvangen.

Reeds herhaaldelijk is gebleken dat deze sectoranalyse nuttig is en belangrijke informatie oplevert voor beleidsmakers en hogeronderwijsinstellingen zelf die er dankbaar gebruik van maken bij hun financieel beleid.

Alle rapporten zijn consulteerbaar op de website van het regeringscommissariaat:
www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat/rapporten/.

4 Optimalisering van de dienstverlening via vereenvoudiging en planlastvermindering

Aangezien de overheid streeft naar vereenvoudiging en planlastvermindering sluiten de bijdragen die de regeringscommissarissen daartoe leveren

eigenlijk ook nauw aan bij de realisatie van het beleid.

4.1 BVR single audit

Ook in 2015 is het College van regeringscommissarissen blijven ijveren voor een apart BVR betreffende controle en single audit (voor onderwijs), er vast van overtuigd zijnde dat dit voor een grondige planlastvermindering en een optimalisering van de werkzaamheden zou zorgen. De controleactoren zullen zo immers beter kunnen afstemmen wie wat controleert en zo kunnen dubbele onderzoeken of bevragingen vermeden worden. Het College heeft er ook voor gewaarschuwd dat het single-auditverhaal geen eenrichtingsverkeer

van commissarissen naar andere controleactoren mag worden. Iedere actor moet dit onderschrijven en er ook daadwerkelijk naar streven.

Op 9 oktober 2015 werd het BVR dan toch finaal goedgekeurd. Reeds in december 2015 startte het College initiatieven om de implementatie van het BVR voor te bereiden. Zo werd op 4 december een informele bijeenkomst van het College vrijwel volledig aan dit item gewijd.

4.2 80(85)/20(15)-norm (zie ook de punten 2.4.2.3.1 en 7.4)

Aanvankelijk beoogde het College van regeringscommissarissen een nieuwe gemeenschappelijke norm voor zowel hogescholen als universiteiten. Dit bleek door de eigenheid van beide sectoren evenwel niet haalbaar.

Daarom werd voor beide sectoren een apart maar

wel sterk vereenvoudigd voorstel aan de minister bezorgd. Het voorstel voor de hogescholen gold een andersoortige (economische) loonnorm die betrekking heeft op de gehele loonmassa (statutaire en niet statutaire personeelsleden). Voor de universiteiten werd de bestaande norm vereenvoudigd, met een beperking tot Afdeling I.

4.3 Beleidsplan studentenvoorzieningen

Artikel IV.43 van de CHO bepaalt dat het beleidsplan (inzake studentenvoorzieningen) samen met de meerjarenbegroting wordt ingediend bij de Vlaamse Regering. Wijzigingen in het beleidsplan worden samen met de jaarlijkse begroting ingediend. Het beleidsplan en de wijzigingen ervan treden in werking op het moment van de schriftelijke betekening van de goedkeuring ervan door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs.

Het College is van mening dat dit beleidsplan al impliciet is goedgekeurd wanneer de begroting is goedgekeurd en stelt daarom voor de specifieke goedkeuring van dit beleidsplan door de minister te schrappen. Het zou daarbij volstaan dat de laatste zin van artikel IV.43 van de CHO wordt geschrapt. Dit voorstel werd opgenomen in de voorstellen voor een volgend vereenvoudigingsdecreet.

4.4 Schools of Arts

Met voormalig minister van Onderwijs Pascal Smet werd indertijd afgesproken dat m.b.t. de jaar- en meerjarenbegroting en het financieel verslag van de Schools of Arts het best kon worden tegemoet gekomen door de hogescholen over hun School(s) of Arts te laten rapporteren via een afzonderlijke afdeling.

In 2015 heeft het College evenwel voorgesteld om een dergelijke afzonderlijke rapportering van de kosten, de opbrengsten, de investeringen en de formatie van de Schools of Arts opnieuw af te schaffen. Dit brengt immers een heleboel extra werk mee voor de hogescholen en biedt bovendien weinig tot geen meerwaarde. Daarnaast zijn er prakti-

sche belemmeringen: de administratie kan voor de hogescholen met verschillende Schools of Arts de werkingsuitkeringen niet afzonderlijk per School of Arts aanleveren en omdat niet alle Schools of Arts louter tot het Hoger Kunstonderwijs behoren, kan er uit de aangeleverde informatie nooit een "zuivere" loonkost Hoger Kunstonderwijs, noch een "zuivere" personeelsformatie Hoger Kunstonderwijs worden afgeleid. Het voorstel zou tot gevolg hebben dat in artikel IV.88 van de CHO het eerste en derde lid dienen te worden geschrapt.

Het voorstel werd bij gemotiveerde brief aan minister Crevits bezorgd, maar tot dusver is er nog geen decretale aanpassing gebeurd.

5 Beroepen en klachten

5.1 Beroepen

Er werden in 2015 door de regeringscommissarissen twee beroepen ingediend.

- Het dossier functieclassificaties dat in 2014 van start ging aan een bepaalde publiekrechtelijke universiteit kende een verder verloop. De beslissing tot retroactieve toekenning van een financiële tegemoetkoming in het kader van de functieclassificatie en inschaling van het management en support functies op universitair niveau van de universiteit leidde uiteindelijk tot een beroepsprocedure (19 maart 2015).

- Inzake een andere publiekrechtelijke universiteit ging het over een beroepsprocedure tegen de beslissing van de Raad van Bestuur van 17 november 2015 betreffende de bevorderingen van het zelfstandig academisch personeel voor de bevorderingsronde 2016. De opvolging van de verschillende beroepsprocedures uit 2014 (o.m. inzake de verlenging en financiering van de Methusalemhouders en de aanstelling van een decaan in een bepaalde faculteit) vergde kennelijk nog de vereiste tijd.

5.2 Klachten

Dit zijn de belangrijkste klachten die in 2015 werden behandeld:

- Er werd een klacht ingediend door iemand die in het bezit meende te zijn van een masterdiploma terwijl dit eigenlijk slechts een bachelordiploma is. Betrokkene vroeg een oplossing, bv. door de wet te veranderen. Aangezien betrok-

kene reeds eerder een gelijkaardige klacht had ingediend, er geen nieuwe elementen werden aangereikt en er bovendien nog een jurisdictioneel beroep hangende was, werd de klacht als onontvankelijk beschouwd.

- Een studente werd een examencontract geweigerd en diende hierover een klacht in. De klacht werd ontvankelijk en gegrond verklaard. Er werd

contact genomen met de hogeschool in kwestie om het departementale onderwijs- en examenreglement conform te maken met de Codex Hoger Onderwijs. Een examencontract kan maar worden geweigerd voor een welbepaald opleidingsonderdeel. Er is een deugdelijke motivatie nodig per individueel opleidingsonderdeel. Uitsluiting voor een examencontract is een uitzondering, nooit de regel. "Bepaalde" Opleidingsonderdelen kan nooit als "alle" worden gelezen in artikel II. 199 van de CHO.

- Een personeelslid dient een klacht in tegen het feit dat het niet in aanmerking werd genomen voor de betrekking van diensthoofd abdominale- en kinderheekunde in een universitair ziekenhuis en tegen het optreden van de gedelegeerd bestuurder. Bovendien werd inzage in de desbetreffende documenten manifest geweigerd. De klacht werd ontvankelijk en deels gegrond verklaard (vooral op het vlak van materiële fouten). De betrokkene heeft de dienst inmiddels evenwel verlaten. Niettemin werd aan het bestuur van het ziekenhuis in kwestie gevraagd om uit het schrijven van de regeringscommissaris de passende conclusies te trekken.
- Er werd aangeklaagd dat een bepaalde hogeschool een studierichting uitsloot voor examencontracten. De regeringscommissaris nam contact op met de hogeschool omdat "bepaalde" opleidingsonderdelen (OLOD) in artikel II. 199 CHO nooit kan worden gelezen als "alle" OLOD. Een examencontract kan maar worden geweigerd voor een welbepaald OLOD. Er is een deugdelijke motivatie nodig per individueel OLOD. Uitsluiting voor een examencontract is de uitzondering, nooit de regel. De hogeschool deed het nodige om hieraan te remediëren.
- In een ander dossier werd de klacht geuit dat de departementale raad werd afgeschaft, maar dat de opleidingsadviesraad die daarvoor in de plaats kwam, onvoldoende garanties bood voor de medezeggenschap. De regeringscommissaris zal verder nauw opvolgen dat de bevoegdheden van de vroegere departementale raad, ook door het nieuwe medezeggenschapsorgaan, volledig worden afgedekt.
- Een studente dient een klacht in bij het commissariaat over de evaluatie van stageopdrachten binnen de professionele opleiding bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs. De studente had reeds een procedure gevoerd voor de interne beroepscommissie van de hogeschool en vervolgens voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, die uitspraak doet als administratief rechtscollege na uitputting van de interne beroepsprocedure. De Raad

kwam tot het besluit dat de motivering van de hogeschool gebrekkig was. De hogeschool gaf gevolg aan deze uitspraak en nam een nieuwe beslissing. De score voor het opleidingsonderdeel werd in de nieuwe beslissing aangehouden. Hiertegen werd geen beroep aangetekend. In het daaropvolgend academiejaar slaagde de student niet voor meerdere opleidingsonderdelen, waaronder verschillende stages. Tegen deze resultaten ging de studente niet in beroep. In de klacht werd aangegeven dat bij de beoordelingen van de stages onvoldoende rekening gehouden wordt met het oordeel van de stagementor. Bovendien zou de beoordeling door de lector gesteund zijn op een momentopname en onvoldoende steun vinden in tussentijdse verslagen. De hogeschool daarentegen wierp op dat de beoordeling van de lectoren doorslaggevend is en gericht is op de aanwezigheid van de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel. Dat de student een goede band opbouwt met de stagementor kan als positief aangemerkt worden, maar de daaruit voortvloeiende gunstige beoordeling kan niet volstaan om de beoordeling van de lector opzij te schuiven.

- Een student legde de artistieke toelatingsproef af bij een hogeschool voor de opleiding bachelor in de muziek. De student slaagde niet en kreeg als boodschap dat zijn leeftijd en de daaraan gelinkte lagere financiering aan de basis lag van de beslissing. De student betwistte de weigering en nam een advocaat onder de arm, waarop de hogeschool besliste de student alsnog toe te laten tot de bacheloropleiding. De student verwierf een beperkt aantal studiepunten in het eerste jaar. De student had klachten over de gebrekkige communicatie met betrekking tot de lessenrooster en de leerstof voor de examens. De student meende dat bepaalde docenten tegenwerking boden bij de deelname aan de lessen en de student uitte zijn ongenoegen over de gang van zaken tijdens enkele examens. De student heeft echter geen gebruik gemaakt van de interne beroepsprocedures. Wel diende hij een klacht in bij het meldpunt voor discriminatie, wat leidde tot een bemiddelingspoging met de hogeschool, die de student uitnodigde om de studies te hernemen met een maximale omkadering en coaching. Daarop heeft de student zich opnieuw ingeschreven, maar de studies niet hernomen.

In het commissariaat werd een overleg georganiseerd tussen de betrokken opleidingsvoorzitter van de hogeschool en de student. De opleidingsvoorzitter verduidelijkte dat de motivering

van de weigering tot de toelatingsproef heel ongelukkig was want onterecht. Anderzijds betwistte de opleidingsvoorzitter de tegenwerking en de gebrekkige communicatie ten aanzien van

de student. De opleidingsvoorzitter herhaalde zijn voorstel om de student alsnog zijn studies te laten hernemen.

6 Personeel en budget

Artikel IV.122, vierde lid, punt b van de CHO stelt dat het College belast is met een billijke en objectieve verdeling van de beschikbare personeelsleden en middelen over de diensten van de commissarissen

van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten, desgevallend voor de vorming van regionale teams.

6.1 Personeel

6.1.1 Personeelsbezetting op 31-12-2015

Personeelsbezetting op 31/12/2015

Functie	Benoemd	Gedetacheerd	Contractueel	Totaal
Regeringscommissaris	7			7
Medewerker niveau A	10,3	1		11,3
Medewerker niveau B	1,5	2,8		4,3
Medewerker niveau C	5,8	3	2	10,8
Medewerker niveau D	1			1
Totaal	25,6	6,8	2	34,4

6.1.2 Personeelsbewegingen in 2015

In 2015 waren er nauwelijks of geen personeelsbewegingen bij de regeringscommissariaten.

In vergelijking met 2014 is er enkel één personeelslid dat nog voor 0,3 VTE was tewerkgesteld op het regeringscommissariaat van UA/UH uit dienst gegaan.

6.2 Budget

Reeds in 2012 werd de basis gelegd voor een zorgvuldig, accuraat en goed uitgekiend opvolgingssysteem m.b.t. het budget van de verschillende regeringscommissariaten. Sinds 2013 functioneert dit systeem nagenoeg vlekkeloos.

In 2015 bedroeg het globaal beschikbare werkingsbudget 650.000 EUR²¹, dit was 42.000 EUR minder dan het jaar ervoor. De verschillende regeringscommissarissen legden ieder voor hun eigen dienst een begroting voor aan de voorzitter van het College. Daarnaast werd er ook een beperkt bedrag voorzien voor het College zelf, inclusief een minimale reserve. Dit alles werd verder in een constructieve sfeer be-

sproken en finaal werden de definitieve budgetten per commissariaat vastgelegd, uiteraard binnen het totale budget van 650.000 EUR.

De facturen en aanrekeningen m.b.t. de deelbudgetten worden nauwgezet opgevolgd. Dit levert een transparant en gedetailleerd plaatje op van de evolutie van het budget als geheel, maar ook van de deelbudgetten van de verschillende commissariaten en het College. Geregeld wordt er hierover gecommuniceerd en overlegd op de Collegevergaderingen in het algemeen en tussen de voorzitter van het College en de administrateur-generaal van AHOVOKS in het bijzonder.

²¹ Het betreft hier het bedrag voor zuivere werking en detacheringen. De salarissen van niet-gedetacheerde medewerkers worden elders aangerekend.

Het College schreef zich ook in 2015 loyaal in de algemene besparingen in en stelde daartoe in de maand mei onder impuls van zijn voorzitter ook een uitvoerig meerjarenplan inclusief besparings-

maatregelen op dat aan minister van Onderwijs, Hilde Crevits, werd bezorgd. Het plan voorziet voor de komende jaren diverse actiepunten zowel naar personeelsuitgaven als naar werking toe.

7 Interne werking

7.1 Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2014

Net zoals voor de sectoranalyse werd er ook voor dit rapport samengewerkt met de afdeling Informatie en Communicatie. Dit resulteerde in een eigentijdse editie met een frisse lay-out. Het werd ook qua volume fel afgeslankt tot een 45-tal pagina's met een heldere beknopte weergave van de belangrijkste

elementen van het werkjaar zowel wat de individuele regeringscommissarissen als wat het College van regeringscommissarissen betreft. Omdat dit rapport veel minder complex is dan de sectoranalyse – het bevat nauwelijks tabellen – dienden er hiervoor geen verbeterpunten te worden gesignaleerd.

7.2 Wijzigingen in het toezichtgebied

In het jaar 2015 waren er geen nieuwe fusies in het hogescholenlandschap. Wel veranderde Groep T - Internationale Hogeschool Leuven van naam en werd UC Leuven Comenius Lerarenopleidingen.

den worden op de website van het regeringscommissariaat.

De meest actuele toestand kan altijd teruggevon-

De regeringscommissaris bij de UA, de UH, de AUHA en de AUHL werd in 2015 bijkomend aangesteld als relatieambtenaar van de tUL²² en de AMS²³.

7.3 Nieuwe huisstijl

Reeds in 2014 werd er voor de Vlaamse overheid gradueel een nieuwe huisstijl ingevoerd. De implementatie liet evenwel langer op zich wachten dan voorzien waardoor ook in 2015 het regeringscommissariaat nog maar ten dele gebruik kon maken van aangepaste documenten.

Wat de sjablonen voor andere documenten zoals adres- en groetenkaarten betreft, werden de voorbeelden eerder al bezorgd aan de afdeling Informatie en Communicatie waar de implementatie van de nieuwe huisstijl gecoördineerd wordt. Bedoeling was dat men er nieuwe ontwerpversies van zou maken in de nieuwe huisstijl om die dan verder te bespreken op het College. Dit was eind 2015 evenwel nog niet gebeurd, o.m. omdat er een nieuwe versie van Office werd ingevoerd (Office 365) wat, ook bij andere geledingen van de Vlaamse overheid, voor compatibiliteitsproblemen tussen de nieuwe en oude versie van Office zorgde.

Meer bepaald werd in 2015 het standaard briefpapier (met gele band aan de linkerkant) ingevoerd en verspreid over de verschillende commissariaten en werden ook de sjablonen overeenkomstig de nieuwe huisstijl aangepast. Hetzelfde geldt voor de mailsjablonen.

²² Transnationale Universiteit Limburg.

²³ Antwerp Management School.

7.4 Gestructureerde samenwerking

De 7 regeringscommissariaten opereren voor de dagelijkse taken als volwaardige diensten en grotendeels autonoom van elkaar. Daarnaast zijn er diverse vormen van samenwerking, formeel en informeel, rond grote principes, gemeenschappelijke opdrachten of technische kwesties waar meerdere commissariaten mee geconfronteerd worden.

Er zijn vooreerst de formele en minder formele Colleges van regeringscommissarissen (zie punt 1.2). Daarnaast worden geregeld werkgroepen geïnstalleerd, doorgaans onder het voorzitterschap van de voorzitter van het College, maar verder vaak, hoewel niet uitsluitend, samengesteld met medewerkers. Zo was er in 2015 over de commissariaten heen ook één werkgroep actief:

1. Werkgroep “80(85)-20(15) norm”

- voorgezeten door de voorzitter van het College;
- overige leden: 6 medewerkers verspreid over de verschillende commissariaten;
- in mei 2015 geïnstalleerd in opdracht van het College van regeringscommissarissen nadat was vastgesteld dat de geldende decretale bepalingen ter zake en de invulling van de norm bij BVR²⁴ voorbijgestreefd waren. Over de wijze waarop er aanpassingen moesten gebeuren, was er evenwel (nog) geen consensus in de schoot van het College. De meningen varieer-

den van de afschaffing van de norm, over een aanpassing ervan tot de introductie van een alternatieve norm (voorlopig economische loonnorm genoemd). De werkgroep kreeg als opdracht om de pro's en contra's van de verschillende pistes op te lijsten en de haalbaarheid ervan in kaart te brengen. Daarbij diende zoveel mogelijk gestreefd te worden naar uniformisering en dezelfde regel voor universiteiten en hogescholen.

- vier formele bijeenkomsten in 2015;
- resultaten: er wordt een voorstel tot vereenvoudigde 80(85)-20(15) norm voor de universiteiten opgesteld terwijl men voor de hogescholen vasthoudt aan de “economische loonnorm”. De voorstellen worden na bekrachtiging door het College vanuit het voorzitterschap overgemaakt aan minister Crevits.

Andere vormen van samenwerking in 2015 waren het aanleveren van de basistabellen voor het sectorverslag van zowel hogescholen, universiteiten als associaties door een medewerker van een commissariaat hogescholen; het geven van advies inzake overheidsopdrachten door een medewerker van een commissariaat bij de universiteiten; binnen de sector hogescholen bijeenkomsten van medewerkers met het oog op het opstellen van de jaarlijkse richtlijnen voor begrotingen en jaarrekeningen.

7.5 Diversiteit

Binnen het regeringscommissariaat wordt ook aandacht besteed aan diversiteit. Het personeelsbestand vertoonde in deze zin in 2015 volgende kenmerken:

- het procentueel aandeel vrouwelijke werkne-

mers bedroeg 53,49 %;

- er is één personeelslid bij het commissariaat tewerkgesteld op basis van het systeem van voorbehouden betrekkingen.

7.6 Vormings- en teambuildingsactiviteiten

7.6.1 Vorming

Op geregelde tijdstippen worden er, al dan niet in de schoot van het College, vormingsactiviteiten georganiseerd. Sommige ervan worden ook gevolgd

door medewerkers van de regeringscommissarissen.

²⁴ Het gaat concreet om 2 BVR's, respectievelijk voor de universiteiten en de hogescholen:

- BVR van 5-7-2002 houdende vaststelling van de wijze van berekenen van de 80-85-procentnorm voor de vaststelling van de begroting en de personeelsformatie van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

- BVR van 21-12-2007 betreffende de begroting en de personeelsformatie voor de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

In 2015 waren dit o.m.:

Benaming

- Evaluatie van het financieringsdecreet
- ESR (Begroting en financiële rapportering)
- Getuigschrift Bedrijfsbeheer

Infoverstrekker

Departement Onderwijs en Vorming (11-6)
Financiën en Begroting (3-9)
Agentschap Ondernemen (18-11)

Ook individuele regeringscommissarissen en/of medewerkers namen in 2015 deel aan vormingssessies en studiedagen, zoals:

Benaming

- Congres
- Single audit
- Diversiteit
- Het studiegeld tussen heilige koe en melkkoe

Infoverstrekker

NVAO (26-1)
Rekenhof (26-1)
AUHA (27-2)
VVKHO (20-3)

7.6.2 Teambuilding

In de schoot van het College van regeringscommissarissen werd er op 3 maart 2015 in Brussel een teambuildingsactiviteit voor de medewerkers van de regeringscommissarissen georganiseerd. Dit keer werd de Coudenberg – Voormalig paleis van Brussel bezocht. De activiteit werd gekoppeld aan een kleine ceremonie tijdens welke enkele mede-

werkers één of meer eretekens kregen uitgereikt. Het initiatief werd bijzonder op prijs gesteld door de deelnemers. Het gebeurt niet zo vaak dat de medewerkers - vaak met dezelfde soorten taken belast, maar werkzaam op verschillende locaties - elkaar in een licht ontspannen sfeer kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

BIJLAGE

Coördinaten en toezichtsentiteiten per regeringscommissaris (situatie op 31-12-2015)

Johan Dhondt (voorzitter van het college van regeringscommissarissen)

Generaal Jacqueslaan 139
1050 Brussel
Tel. 02 649 81 75
E-mail: regeringscommissaris@vub.ac.be

- Vrije Universiteit Brussel
 - Universitair Ziekenhuis Brussel
 - Universitaire Associatie Brussel
 - Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid Brussel
 - Instituut voor Tropische Geneeskunde
-

Jozef De Cuyper

Waaistraat 6
3000 Leuven
Tel. 016 32 45 62
E-mail: jozef.decuyper@vlreg.kuleuven.be

- KU Leuven
 - Universitair Ziekenhuis Leuven
 - Associatie KU Leuven
 - Evangelische Theologische Faculteit Leuven
-

Yannick De Clercq

Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent
Tel. 09 264 30 70
E-mail: yannick.declercq@ugent.be

- Universiteit Gent
 - Universitair Ziekenhuis Gent
 - Pensioenfonds UZ Gent OFP
 - VZW Kinderdagverblijf UZ Gent "De Knuffelboom"
 - Associatie Universiteit Gent
-

Jan De Groof

Arthur Goemaerelei 52
2018 Antwerpen
Tel. 03 238 11 55
E-mail: jan.degroof@uantwerpen.be

- Universiteit Antwerpen
- Universiteit Hasselt
- Universitair Ziekenhuis Antwerpen
- Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen
- Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg
- Transnationale Universiteit Maastricht (relatieambtenaar)
- Antwerp Management School (relatieambtenaar)

Wim Leybaert

Nonnemeersstraat 21

9000 Gent

Tel. 09 265 01 80

E-mail: wim.leybaert@regcom.be

- Arteveldehogeschool
 - Hogeschool Gent
 - Hogeschool West-Vlaanderen
 - Katholieke Hogeschool Vives Noord
 - Katholieke Hogeschool Vives Zuid
 - LUCA School of Arts (LUCA)
-

Anita Ruttens

Waaistraat 6

3000 Leuven

Tel. 016 32 06 46

E-mail: anita.ruttens@regcom.be

- Erasmushogeschool Brussel
 - UC Leuven Comenius Lerarenopleidingen²⁵
 - Hogeschool PXL
 - UC Leuven
 - UC Limburg
 - Odisee
-

Nadine Van Haecke

Lange Ridderstraat 42

2800 Mechelen

Tel. 015 45 32 90

E-mail: nadine.vanhaecke@regcom.be

- Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
- Hogere Zeevartschool Antwerpen
- Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen
- Thomas More Kempen
- Thomas More Mechelen-Antwerpen

²⁵ Op 1-1-2016 gefusioneerd met UC Leuven.

